

Καθώς η αυλαία των πανελληνίων εξετάσεων πέφτει και μια ακόμα σχολική και ακαδημαϊκή χρονιά φτάνει αισίως στη λήξη της, ξανοίγεται μπροστά μας ελκυστικό και πολλά υποσχόμενο το πολυπόθητο καλοκαίρακι.

Η εποχή των διακοπών, του θέρους και της συγκομιδής των όποιων καρπών, υλικών ή πνευματικών, καλλιεργήσαμε στη διάρκεια του μεγάλου χειμώνα.

Ασφαλώς ό,τι σπείραμε θα θερίσουμε. Αυτός είναι ο απaráβατος κανόνας, η παμπάλαια νομοτέλεια, με ιστορική, θρησκευτική και φιλοσοφική τεκμηρίωση που αποδεικνύει πάντοτε ότι «τα αγαθά κόποις κτώνται».

Μη θεωρηθεί ότι αναφερόμαστε αποκλειστικά και μόνο στους νέους, στα παιδιά μας, σε όποια κλίμακα της εκπαίδευσης κι αν βρίσκονται. Η αναφορά μας περιλαμβάνει πρώτα και κύρια εμάς, τους γονείς, τις οικογενείες των χωριανών μας που ετοιμάζονται για την καλοκαιρινή τους μικρή ή μεγάλη απόδραση. Το πού θα αποδράσουν, ο τόπος προορισμού, δεν έχει και τόσο μεγάλη σημασία.

Η πατρίδα μας απ' άκρου εις άκρον είναι ούτως ή άλλως, πανέμορφη αν και οι περισσότεροι χωριανοί είτε αποκλειστικά είτε με ευρηματικούς τρόπους θα κατευθυνθούν τελικά στον ελκυστικότερο των προορισμών, που δεν είναι άλλος από τον αξεπέραστο γενέθλιο τόπο μας. Εκείνο που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι το πώς θα γίνει αυτή η απόδραση από την ταραχή της πόλης, πώς θα ξεμακρύνουν από τη μονotonία της κα-

Μηνύματα ενόψει του θέρους το καλοκαίρι, το χωριό και το χρέος μας

θημερινότητας και πώς θα ζήσουν διαφορετικά απολαμβάνοντας αυτές τις μέρες (και νύχτες) των διακοπών. Κι αυτό το πώς, το τι εν τέλει θα... θερίσουν εξαρτάται από το τι... έσπειραν το χειμώνα που πέρασε.

Είναι αυτονόητο ότι σ' αυτόν τον προβληματισμό μπαίνει και ο Σύλλογος. Οι απλές χαρές του καλοκαιριού για να βιωθούν έχουν κι αυτές τα μυστικά τους. Βασική προϋπόθεση είναι να μην κουβαλήσει κανένας μαζί του την πολιτεία. Σε μερικές από αυτές τις απλές χαρές του καλοκαιριού που απλόχερα προσφέρει το χωριό μας θα αναφερθώ, κι ας κατηγορηθώ για ρομαντισμό, από μερικούς που εν τούτοις μοιράζονται μαζί μου τις ίδιες σκέψεις. Θεωρώ χρέος μου απέναντι στο γενέθλιο τόπο να καταφέρω να πείσω έστω και έναν να τις κάνει πράξη.

Να 'μαστε λοιπόν στο χωριό και πάλι μετά από τόσους μήνες ή και χρόνια ακόμα! Είναι πλέον ή βέβαιο ότι μετά την πρώτη ζωγόνο ανάσα, εκείνη την ιδιαίτερη αίσθηση που δροσίζει την καρδιά μόλις βρεθούμε στην ατμόσφαιρα του χωριού, μια απεριγραπτή παρόρμηση, που ζωντανεύουν οι μνήμες και συμπαίνει η νοσταλγία, κινεί τα βήματά μας, για τον παλιό μητάτο, το παλιό αμπέλι, το γερο-Νερόμυλο, το

άλλοτε πολύβουο μελισσοκομείο, το λιθόστρωτο αλώνι, τα εγκαταλελειμμένα ποτιστικά...

Αυτή η εξόρμηση δεν είναι απλά εκδρομή! Είναι προσκύνημα και θα μας ανταμείψει ίσως με ένα μικρό αντίδωρο:

ένα βύσσινο, ένα αστραβόρι, μια αχλαδούνα, μια ρογαροζακί απο την αγριαμπελιά, πριν πάμε να δροσι-στούμε, στη μελαγχολική και βουρκωμένη στέρνα που στέκει εκεί να μας θυμίζει μαζί με τα γερασμένα δέντρα που έχουν επιβιώσει, να κάνουμε κάτι γι' αυτόν τον υπέροχο τόπο.

Όλοι οι Κωμιακίτες έχουν μικρά ή μεγάλα μερίδια σε τέτοιους παραδείσους. Όλοι λίγο-πολύ έχουν μια άκρια, μια μπαδουλιά. Και όλοι μπορούν να διαθέσουν λίγο απο το χρόνο τους ή κάποια μεροκάματα να καθαριστούν τα μονοπάτια, να κλαδέψουν τα παλιά δέντρα και να φυτέψουν καινούργια δίπλα τους. Ναβάλουν μια πρασιά με φασολάκια, δυο ντομάτες!

Είναι τόσο απλό και εφικτό να αγγιστεί μια στέρνα και να διοχετευτούν τα ζωογόνα τηςνάματα στα δέντρα με φυσική ροή. Κι όμως δεν το κάνουν, εκτός από φωτεινές εξαιρέσεις. Ευτυχώς έχουμε ζωντανά παραδείγματα που επιβεβαιώνουν ότι αυτές οι σκέψεις, μπορεί να φαίνονται ρομαντικές αλλά είναι και πραγματοποιήσιμες. Μια εξόρμηση μέχρι την Ανεβάλουσα ή στου Ερονικόλα θα πείσει και τον πιο δύσπιστο.

Καλό καλοκαίρι σε όλους!...

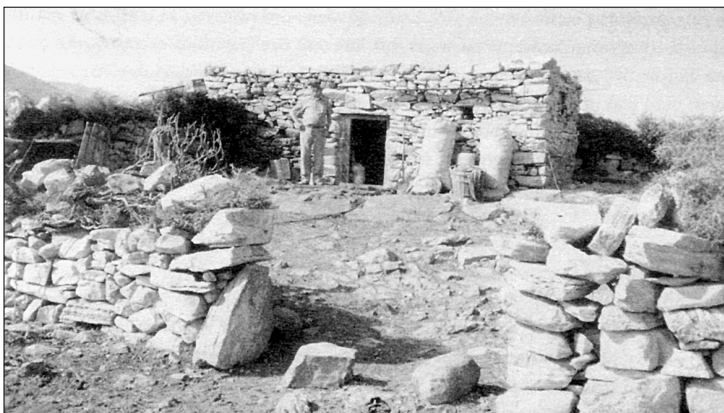
Παναγιώτης Εμμ. Λιανής

Παραδοσιακά βιολογικά προϊόντα της Νάξου

Ανάγκη κατοχύρωσής τους

Η δρομολόγηση πιστοποίησης του Αρσενικού τυριού

Γράφει ο
Δρ. Θεόφιλος Μασούρας
Εργαστήριο Γαλακτοκομίας
Τμήμα Επιστήμης & Τεχνολογίας
Τροφίμων
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Αντιπροσωπευτική Κωμιακτική μάντρα, με το χαρακτηριστικό «σταύρωμα» στην αμπασά. Η λαογραφική έρευνα για τα παραδοσιακά τυροκομικά, αποτελεί βασικό στοιχείο του φακέλου για την κατοχύρωση ονομασίας προέλευσης του Αρσενικού τυριού της Νάξου.

(Φωτογραφία από τον β' τόμο του βιβλίου «ΚΩΜΙΑΚΗ»)

σμούς, θέλοντας να διατηρήσει την εμπιστοσύνη του καταναλωτή και να αποτρέψει νέα διατροφικά σκάνδαλα, προσπαθεί να δημιουργήσει ένα πλέγμα ασφάλειας για τη δημόσια υγεία και να κωδικοποιήσει με διάφορες οδηγίες και κανονισμούς ένα κώδικα υψίστης σπουδαιότητας και ασφαλείας για τα τρόφιμα σε όλα τα στάδια της παραγωγής, επεξεργασίας και διανομής των τροφίμων από το χωράφι και το στάβλο του παραγωγού μέχρι το τραπέζι του καταναλωτή.

Περισσότερο από ποτέ είναι ορατή η στροφή των καταναλωτών σε προϊόντα υγιεινής διατροφής, και στα βιολογικά προϊόντα. Στη χώρα μας οι προϋποθέσεις για την παραγωγή

γή τέτοιων προϊόντων είναι ευνοϊκές και με δεδομένη τη μεγάλη ζήτηση αυτών, τόσο στην εσωτερική όσο και στην διεθνή αγορά, επιβάλλεται να γίνουν συντονισμένες προσπάθειες από την πολιτεία και τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς προς την κατεύθυνση μιας συστηματικής και ελεγχόμενης παραγωγής προϊόντων βιολογικής κτηνοτροφίας. Η ανάγκη αυτή καθίσταται πιο επιτακτική για μερικές μειονεκτικές περιοχές της χώρας μας, κυρίως ορεινές και νησιώτικες όπως η Νάξος, που παρουσιάζουν προβλήματα διαρθρωτικά, κοινωνικά, οργανωτικά και οικονομικά. Οι κάτοικοι των περιοχών αυτών ασχολούνται με την κτηνοτροφία και κυρίως την

Συνέχεια στη σελίδα 4

Ο Σύλλογος «Κορωνίδας» στην 1η Πανελλήνια Έκθεση Κυκλάδων

Πραγματοποιήθηκε από τις 13 μέχρι τις 16 Μαΐου στην αίθουσα «Κασσιμάτη» του Ολυμπιακού Σταδίου (ΟΑΚΑ) η 1η Πανελλήνια Έκθεση Κυκλάδων, με θέμα «Διαδρομές Ανάπτυξης και Πολιτισμού», υπό την αιγίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης-Εμπορίου. Στην έκθεση συμμετείχε με ένα εξαιρετικό παραδοσιακό περιπτερο ο Σύλλογος Κορωνίδας Νάξου, ενώ το χορευτικό του συλλόγου καταχειροκροτήθηκε στις μουσικές εκδηλώσεις που έγιναν στα πλαίσια της έκθεσης. Ο Δήμαρχος Γαλατσίου κ. Θεόδωρος Τούντας, συνοδευόμενος από

Συνέχεια στη σελίδα 2

Μπροβάλετε... στα στάδια! Το χορευτικό του Συλλόγου ξεφαντώνει στο ΟΑΚΑ στην τελετή λήξης των εκδηλώσεων του Κυκλαδικού Πανοράματος, όπου έκλεψε επάξια την παράσταση και δικαίως καταχειροκροτήθηκε. Στο χορευτικό συμμετέχουν με αξιέπαινη συνέπεια και επιδόσεις: ο Κώστας Χωριανόπουλος, ο Βασίλης Καραμπίνης, ο Νίκος Κρητικός, ο Γιάννης Σουσσύνης η Κατερίνα Αλεξ. Μυλωνά, η Κατερίνα Π. Καραμπίνη, η Ειρήνη Φάρκωνα, η Σοφία Ανδρίτσου και η Κατερίνα Ιωάν. Λεβονιάννη. Συντονίστρια και ψυχή της ομάδας είναι αναμφισβήτητα η Σοφία Αλιμπέρτη.

Ο Δήμαρχος Γαλατσίου Θεόδωρος Τούντας ξεναγείται στο μοναδικό περίπτερο που εκπροσώπησε τη Νάξο στην επιτυχημένη εκδήλωση του κυκλαδικού πανοράματος, από τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του Συλλόγου Κορωνίδας Μάκη Μπαρδή και Παναγιώτη Βατίστα.

πολιτισμός & ιστορία & γεωγραφία

Έθιμα και δρώμενα του χωριού Περασμένα αλλά όχι και ξεχασμένα

Γράφει η **Σοφία Αλιμπέρτη - Κορρέ**

Το έθιμο της Πληθερής

Μέσα στα έθιμα και δρώμενα της Άνοιξης και της Λαμπρής υπήρχε και εκείνο της Πληθερής. Στην εποχή μας έχει χαθεί κι αυτό, όπως τόσα άλλα ωραία έθιμα, που έδιναν αμεσότητα και ζεστασιά στις σχέσεις των ανθρώπων, έκαναν τη ζωή τους αληθινή και γνήσια, γιατί τα ζούσαν με την καρδιά και την ψυχή τους.

Την ημέρα της Αναλήψεως, οι βοσκοί διέθεταν όλο το γάλα που άρμεγαν για τον κόσμο. Πίστευαν ότι ήταν ευλογία και ότι θα πλήθαιναν τα ζωντανά τους. Μετά τη λειτουργία πήγαιναν οι χωριανοί και κυρίως τα παιδιά στις μάντρες, κρατώντας έναν καμπανό με καπάκι. Μέσα σ' ένα ντουρά είχαν κάποιο πεσκέσι, ένα φλασκί κρασί, φρούτα της ε-

ποχής ή κάτι άλλο φαγώσιμο.

Οι βοσκοί από το προηγούμενο βράδυ είχαν πήσει το γάλα σε μεγάλες σκουτέλες πήλινες, έρριχναν μέσα ψωμί και έτρωγαν όλοι μαζί με τους επισκέπτες, με κουτάλια φτιαγμένα από κέρατα κριών. Μετά έδιναν το φρεσκοαρμεγμένο γάλα και όλοι έφευγαν ευχόμενοι καλά διάφορα.

Στο σπίτι οι γυναίκες έβραζαν σιτάρι αλεσμένο στο χερόμυλο. Αφού το σέρβιραν στα πήλινα πιάτα (σκουτέλια), έρριχναν από πάνω γάλα. Αυτό το φαγητό ήταν η αλευριά, που το έτρωγαν την ημέρα της Πληθερής.

(Αναδημοσίευση από το βιβλίο «ΚΩΜΙΑΚΗ», τόμος Γ')

Το έθιμο του Κλήδονα

Μέσα στα έθιμα του καλοκαιριού περιλαμβάνονταν και τα δρώμενα της γιορτής του Αϊ-Γιαννιού του Κληδόνου, στις 24 Ιουνίου.

ΤΑ ΑΠΟΜΕΙΝΑΡΙΑ ΜΙΑΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΠΟΥ ΑΛΛΟΤΕ ΕΣΦΥΖΕ ΑΠΟ ΖΩΗ

Η «Κορωνίδα» στο προηγούμενο φύλλο της απηύθυνε έκκληση στους ιδιοκτήτες κάποιων ετοιμόρροπων πυργών να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να πράξουν το καθήκον τους απέναντι στην ιστορία και τον πολιτισμό του τόπου μας, με την παραχώρηση των μνημείων αυτών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, αν δεν μπορούν οι ίδιοι να τα συντηρήσουν. Την ίδια έκκληση απευθύνει, ενόψει του θέρους, και στους ιδιοκτήτες των άλλοτε βασιλικών χτημάτων, των συνεπαρτών και των πατρογονικών σπιτιών που είναι ετοιμόρροπα ή βουλισμένα. Οι νερόμυλοι, οι μάντρες, οι μητάτοι, οι προστειάδες, οι στέρνες και τ' αλώνια του χωριού, είναι κι αυτά ουσιαστικά μέρη της πολιτισμικής μας κληρονομιάς, για να μην πω και τα πιο ουσιαστικά. Δεν είναι μόνο οι ενετικοί πύργοι μνημεία της ιστορίας και του πολιτισμού του χωριού μας. Είναι και τα παλιά σπίτια. Δε λέω, εντυπωσιακοί είναι και οι πύργοι, αλλά θυμίζουν και ζοφερές εποχές, τυράννους και φεουδάρχες. Ενώ τα ευλογημένα από τον κόπο και τον τίμιο ιδρώτα των προγόνων μας βουνολάγγαδα και σπίτια είναι εκείνα που ενέπνευσαν μούσες και ποιητές. Το χρέος των ιδιοκτητών τους είναι επιτακτικό.

ΚΟΡΩΝΙΔΑ ΝΑΞΟΥ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ιδρυτής-Ιδιοκτήτης: **Σύλλογος Κορωνίδας Νάξου**

Ανταίου 47, 11146 Γαλάτσι, τηλ. 210-2913369, fax 210-2917400
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (υπό κατασκευή): www.koronida-naxos.gr
e-mail: anefama@otenet.gr

Εκδότης και Διευθυντής Σύνταξης: **Παναγιώτης Εμμ. Λιανής**

Συντακτική Επιτροπή:

Βασίλης Γ. Αλιμπέρτης, Σοφία Αλιμπέρτη-Κορρέ,
Μαρία Εμμ. Βιτζιλίου, Μαρία Βιτζιλίου-Καρούση,
Γιώργος Ν. Μυλωνάς, Κατερίνα Εμμ. Μυλωνά,
Νικηφόρος Φιλίππουπολιτης

Συνεργάτες Νάξου:

Μανόλης Δημ. Κορρές, Γεώργιος Ν. Χωριανόπουλος

Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν τον συντάκτη

Ετήσια συνδρομή:

Ιδιώτες ευρώ 10
ΟΤΑ, Τράπεζες, Εταιρείες, ΝΠΔΔ ευρώ 20

Φωτοστοιχειοθεσία-Εκτύπωση: **Ευθύμιος Α. Κυριάκος**
Ερεσού 47-51, 10681 Αθήνα, τηλ. 210-3821173, Fax 210-3821030
e-mail: efkyriakos@hotmail.com

Το βράδυ της παραμονής του Αϊ-Γιαννιού σε κάθε γειτονιά οι νεαροί ξεκρεμούσαν τους μάρδες που είχαν φτιάξει την Πρωτομαγιά και τους έρριχναν επάνω σε μεγάλες φωτιές που είχαν ανάψει με μπόλικά ξερά φρύγανα. Τότε όλοι, μικροί και μεγάλοι, κοπελιές και παλικάρια πηδούσαν πάνω από τις φλόγες όσο πιο ψηλά μπορούσαν. Μάλιστα ελεγαν και διάφορα πειράγματα μεταξύ τους, ιδίως υπονοούμενα στις κοπελούδες.

Όταν έσβηναν οι φωτιές πήγαιναν τα κοπελούδια για τ' αμίλητο νερό στις βρύσες του χωριού στη Χωστή και στον Γκισμέ. Αυτό γινόταν το βράδυ. Έπρεπε να πάρουν το νερό στο σπίτι της η κάθε μια χωρίς να μιλήσουν καθόλου. Οι νεαροί έπιαναν τις γωνιές και προσπαθούσαν με τειράγματα να τις κάνουν να θυμώσουν και να πουν έστω και μια λέξη. Τότε η μαγεία χαλούσε. Όταν κατάφερναν να πάνε στο σπίτι με το αμίλητο νερό, το άφηναν όλη τη νύχτα έξω, κάτω από τ' άστρα και το φεγγάρι. Το πρωί, πριν βγει ο ήλιος, πλένονταν με αυτό και το πρώτο όνομα που άκουγαν θα ήταν του νέου που θα έπαιρναν για άντρα τους.

Το βράδυ της παραμονής έβαζαν οι νέες και οι νέοι διάφορα αντικείμενα μέσα σ' ένα λαϊνί με αμίλητο νερό, ό,τι ήθελε ο καθένας, ένα δαχτυλίδι, ένα σταυρό, ένα φρούτο της εποχής, βερύκοκο, τζένερο, αχλάδι, βάζοντας ένα σημάδι κρυφό για να ξέρει ποιος είναι το δικό του, σε περίπτωση που είχαν βάλει και άλλοι τα ίδια.

Την ημέρα του Αϊ-Γιαννιού έφτιαχναν ένα ομοίωμα ανθρώπου, το έντυναν με αντρικά ρούχα, καμιά φορά και με γυναικεία, το κάθιζαν σε μια καρέκλα και έβαζαν κοντά του το σταμνί με τα αντικείμενα. Αυτό το ομοίωμα ήταν ο Κλήδονας. Τότε κάποιος έλεγε ένα κοτσάκι, ερωτικό, τολμηρό ή σκωπτικό και αυτός που αντικαθιστούσε τον Κλήδονα, έπαιρνε ένα αντικείμενο από το λαϊνί. Το κοτσάκι τότε ανήκε στον κάτοχο του αντικειμένου.

Όταν τελειωναν, μέσα σε γέλια και αστεία, τα πράγματα του λαϊνιού και τα κοτσάκια, έπαιρναν οι άντρες τον Κλήδονα, τον κάθιζαν πάνω σ' ένα γάιδαρο και τον γύριζαν στο χωριό. Στο τέλος τον πετούσαν σε μια στέρνα. Το μεσημέρι της ίδιας μέρας οι κοπελιές πήγαιναν στα κοντινά πηγάδια του χωριού και έβαζαν ένα κόκκινο πανί στο κεφάλι και με τη βοήθεια ενός καθρέφτη, έσκυβαν στο πηγάδι και έβλεπαν ποιον θα παντρευτούν.

Αυτή η παγανιστική τελετουργία, συνδεδεμένη και με άλλους μύθους και παραδόσεις, φόβιζε αλλά και μάγευε τους ανθρώπους εκείνης της εποχής. Μερικοί είχαμε την τύχη νά «φτάσωμε» και να βιώσουμε όλα αυτά τα ωραία έθιμα που δυστυχώς χάθηκαν για πάντα. Έτσι είναι η ζωή. Όλα πάνε μπροστά και τίποτα δε γυρίζει πίσω. Δεν μπορούμε να ξαναζήσουμε αυτά που αγαπούσαμε.

Μπορούμε όμως να τα θυμόμαστε.

(Αναδημοσίευση από το βιβλίο «ΚΩΜΙΑΚΗ», τόμος Γ')

Αγαπητέ Έργη,
Χριστός Ανέστη και του χρόνου νάστε καλά ν' ανεστήσετε με τσοι νομάτοι σας!

Έλαβα το γράμμα σου και σύμφωνα με τα γραφόμενά σου εχλιομετανοιώσά το που δεν εκατέβηκα στο χωριό, αλλά δε νη ξεναπατώ ετσά... καλά περάσαμε και μεις επά, δε λέω, αλλά τη χάρη και την ομορφιά του χωριού, τέτοιες μέρες, δε νη βρίσκεις πουθενά!

Το μόνο καλό επά χάμω, τώρα, ήτανε που 'πούλειπενε η σαβούρα αφού μας τσοι δρόμοι, αφού εφύανε οι μισοί και δώκανε των εμαθώ ντονε και περνοδιάβαινες που λες μέσ' τσ αμαξωτοί σα νάσουνε ετού πούοτις που περνά ένα αμάξι την ώρα...

Τώρα πάλι εμαζεύτησάνε κι ερχινίξαμενε τα ίδια... και δε λες που βρήκανε ευκαιρία οι λωποδύτες τώρα πούλειπενε ο κόσμος κι ελωνίσανε μες τα διαμερίσματα κι ακούς πολλοί και παραπονοιάζονε αλλά ήντα να τότε κάμει καέννας. Αφού δε μπορεί η αστυνομία κι ο εισαγγελέας να τσοι πισταγκωνίσει, κι ευτοί που πιάνουνε να τσοι τιμωρούνε γερά, ήντα περιμένεις... ε καμένο χωριό που παρτάς το κλειδί στη μπόρτα και φεύγεις και υρίζεις ολημέριο τη μέρας και δε ντου γκίζει άνθρωπος!

Ήντα θα ενεί το χάλι μας επά που μαζεύτημάνε όλοι αλλά και τόσοι ξενομπασάρικοι από όλες τσοι φυλές λες εδά και δε νείχενε και αλλού μέρος να τοπόσουνε... Τέλος πάντω ανθρώποι είναι κι ευτοί και να μη ξεχνούμενε ότι και μεις όντεν ήρθαμενε στην Αθήνα μετανάστες ήμαστενε... Ας όψουντε εκείνοι που νοιζανε αμπαυηήρι τα σύνορα χωρίς νάχουνε μεταναστευτική πολιτική και φτάσαμε νεπά που φτάσαμενε...

Έτσα, ιατί που λες... παρακολουθώ και ευτοί που κάνουνε ό,τι κυβερνούνε σήμερα, που επελαγώσανε και δε νηξέρουνε απ' όθε να δώκουνε με τη μπεριβόητη οικονομία, ετσά που κατάντησενε, και υρεύουνε πάλι να πάρουνε από μας όσα τότε λειβγουντενε. Κι έχεις και τσοι προηγούμενοι

να τότε κάνουνε τον επιστάτη σε κάθα ντονε κίνηση λες και ήτανε κακά κι έρημα να τάχαν ευτοί καωμένα, όλοι τσοι χρόνοι που εμπορίενε νάμαστενε καλύτερα... σιχτίρισέ τσοι λοιπό όλοι και μη μπιστεύγεις καένα εξός τα χέρια σου και τσ' αντοχές

σου κι ώσου πάει... Σ' αφήνω τώρα να κάμεις και καμιά αμπασάδα, αρκετά σε λικόντισα πάλι, και μη ξεχάσεις ν' αρωπήξεις τσ' αρμόδιοι του ξενώνα ανι μπορούνε να ταχτοποιήσουνε σε καένα δωμάτιο δυο γνωστοί μου που θα μ' ακουμπανιάρουνε το παράλλο σαβατοκύριακο που ρδινιάζομαι να ξετονίσω. Κι άμα λέω γνωστοί μου, εννώ φίλοι μου που τότε 'χω τόσα λεημένα ια το ντόπο μας που δε γκαϊαντούνε πότε θα κατηφορήσουνε. Και δε με γνοιάζει ήντα θα κοστίσει κι ας ακούω ότι βαρούνε... στο ψαχνό. Χρειαστικό δα ήτανε να 'ρχουντενε όλοι σα γκάτι ξένοι και κάτι γκρουπ πώς τα λένε, που τσοι κοιμίζουνε τζάμπα... μα υπολογίζω πως το τιμολόγιο θα 'ναι σύμφωνα με τα δεδόμενα του χωριού και όχι βέβαια... με του Άη Προκόπη ή τη Μυκόνου!

Δε σου παραγγέρνω να μου κρατήξεις ξυνόγαλο αφού – ντρέπομαι μα θα σου το πω – τη μπροχτές επίτυχενε η κερά στο σούπερ ένα τυποποιημένο, σε μποκάλια του μισού κιλού, ντροιστικό-ντροιστικό πούχα να πασκάσω αφού πριόπερσι τη πληθερής, ολίδιο με το δικό μας και εόρασενε πεντέξε χωρίς ούτε να το παραγγείλει και πιο πολύ χωρίς να υποχρεωθεί. Το ίδιο θα ενεί και με τα τυριά και με τα ξυνότυρα και με τα κρασά, αργά ή γρήγορα, κι ευτό είναι πρόσδος θαρρώ. Πρι βιαστείς να με μπρογκύψεις αξάνοιξε να δεις ήντα γράφουνε στο εφουμεριδάκι κοτζάμου καθηγητάδες και θα τα πούμενε από κοντά.

Σα σε χαιρετούμενε, οικογενειακώς, πέρα ια πέρα κι ευχούμαστενε χρόνια πολλά ια την ονομαστική σου εορτή.

Και πάλι Χριστός Ανέστη και του χρόνου χαρούμενοι!

Ο Σύλλογος στην 1η Πανελλήνια Έκθεση

☞ **Συνέχεια από τη σελ. 1** τον Αντιδήμαρχο κ. Γερμάνο Μελισουργό ξεναγήθηκε σε όλους τους χώρους και στάθηκε ιδιαίτερα στο περίπτερο της «Κορωνίδας». Το περίπτερο που στήθηκε με μεράκι και γούστο δεν ήταν απλά μια Κωμιακτική γωνιά. Ήταν η «Πρεσβεία» του νησιού μας για τους εκατοντάδες επισκέπτες της έκθεσης και κλείστηκαν πολλά ραντεβού για το καλοκαίρι, στο χωριό και στον Απόλλωνα απο ανθρώπους που εκδήλωσαν την επιθυμία να γνωρίσουν και απο κοντά τον όμορφο τόπο μας. Αξίζουν συγχαρητήρια στους συντελεστές αυτής της προσπάθειας.

Τον χωριού τα κοπελούδια που παισιώνουν το χορευτικό του Συλλόγου και με συνέπεια συνεχίζουν να διδάσκουν παραδοσιακούς χορούς στη λέσχη του, έδωσαν και πάλι το δροσερό και νεανικό τους παρόν.

Γράφει απ' τσ' Αρέλες
ο Γιώργος Μυλωνάς

✂ Κυρίες, κύριοι, καταδικάστε σε αυτούς σε λίγη ώρα εξοντωτικής αυθυποβολής και διαβάστε!

✂ Ακούστηκε σε ρεπορτάζ πως οι αμερικάνοι διπλωμάτες αναβάθμισαν τους χαρακτηρισμούς τους προς τη χώρα μας, χρησιμοποιώντας τον όρο «στρατηγικός εταίρος». Η αναβάθμιση προφανώς έγκειται στο ότι τις χώρες Ιράκ, Αφγανιστάν και Γιουγκοσλαβία τις ονομάζουν απλώς εταίρες...

✂ Στον εισαγγελέα υποθέσεις καταστημάτων που άλλες τιμές είχαν στα ράφια και άλλες στο ταμείο, πάνω που ανακαλύφθηκε ίδια περίπτωση και στη Νάξο...

Πολιτιστικά φέτος ο Σύλλογος κυνηγάει υψηλούς στόχους.

✂ Είδες επιρροή η «Κορωνίδα»; Με το που ανέφερε ερωτήματα για τον βιολογικό της Κωμιακής, άρχισαν οι κινητοποιήσεις για τον βιολογικό της Ψυτάλλειας...

✂ Με τη μεταφορά της Πρωτομαγιάς και τα της α(πε)ργίας βρέθηκε λύση. Για τα σοβαρά προβλήματα των εργαζομένων θα βρεθεί ποτέ λύση;

✂ Τσακώνονται οι αεκτζήδες για το πού να κάνουν το γήπεδό τους και δεν έρχονται να παίξουν στην Κωμιακή που

έχουμε γήπεδο και δεν έχουμε ομάδα να παίξει...

✂ Μπορεί να μην κάνουμε το χορό του καλοκαιριού στη Λειβάδα, αλλά κάτι πρέπει να κάνουμε...

Δεν μπορεί τα ολυμπιακά ακίνητα να μένουν ανεκμετάλλευτα!

✂ Έτσι που είναι κάποιοι δρόμοι στο νησί, και κανένας λαγός να σου τύχει σε κάποια διαδρομή, θα κάτσει σε καμιά λακούβα και θα περάσεις από πάνω του!

✂ Από την τόση φασαρία για την «τρύπα των Ροδιών», το μόνο που θα μείνει είναι ότι και το συγκρότημα «Τρύπες» διαλύθηκε...

✂ Ανακαλύφθηκε μηχανισμός που μετά τα 2 λεπτά ομιλίας, κλείνει αυτόματα το μικρόφωνο του «επίσημου» ομιλητή σε εκδηλώσεις συλλόγων... Κανένας αγοραστής;

✂ Πώς να μην γκρινιάζουν οι τηλεοπτικοί γκρινιάρηδες για την πρωτιά στη Γιουροβίζιον; ποιον να βρίσουν τώρα; μα, χάθηκε η τελευταία θέση;...

✂ Ήταν «λαϊκή απαίτηση» μια αναφορά στην Παπαρίζου. Τι να γράψει κανείς ό-

μως τη στιγμή που και οι Γάλλοι είπαν «όχι» στην Ευρώπη, αλλά στην Έλενα δώσανε κι αυτοί (πιστεύω...)

✂ Αγόρασε ένας αμερικανός ένα παλιό

σπίτι και ξεκινώντας να το ανακαινίσει, βρήκε ένα κουτί με 10.000 δολάρια!

✂ Άντε τώρα να πιστέι κανείς να δωρίσει το γκρεμισμένο σπίτι του στο δήμο...

✂ Νέα αύξηση στις τιμές των εισιτηρίων στα πλοία! Έτσι που το πάνε, σε λίγο θα πουλάμε οικόπεδα για να τα ξιδέψουμε...

✂ Πόσο κάνει ένα ιστιοφόρο;

✂ Μια πληροφορία (έγκυρη) ανέφερε ότι το νοσοκομείο του νησιού μας θα είναι έτοιμο προς παράδοση το Φλεβάρη του 2007. Έτοιμο, οργανωμένο, λειτουργικό, εξοπλισμένο και ας ελπίσουμε... αχρείαστο!

✂ Το αεροδρόμιο πάλι...

✂ Στη Φινλανδία γίνεται μακράς διάρκειας απεργία στις χαρτοβιομηχανίες, με αποτέλεσμα να μείνει η χώρα χωρίς χαρτί τουαλέτας...

✂ Φυλάξτε λοιπόν και τις εφημερίδες μα-

ΠΕΡΑ... ΒΡΕΧΕΙ...

Ένας χρόνος «πέρα βρέχει» και συνεχίζουμε...

ζί με τα dvd τους μη γίνει και στα μέρη μας τίποτα παρόμοιο...

✂ Είπε κανείς πως τα λεφτά για την «ε-θελούσια έξοδο» από τον ΟΤΕ θα μαζευτούν από αύξηση στο πάγιο του λογαριασμού;

✂ Έρχεται το καλοκαίρι να γεμίσει παραθεριστές τους ακρωτηριανούς οικισμούς της Κωμιακής. Κι όσοι έχουν ύδρευση, είναι ασφαλείς, όσοι δεν έχουν;...

✂ Κανονισμό καθαριότητας και προστασίας του περιβάλλοντος εξέδωσε ο δήμος Δρυμαλίας. Σας κάνει κάτι να πιστεύετε πως δεν προσέχουμε το περιβάλλον;

✂ Γιατί οι παναθηναϊκοί τρώνε παγωτό ξυλάκι;

✂ Γιατί ούτε ο περιπτεράς τους δεν τους δίνει κύπελλο!

✂ Το CD του συλλόγου σύντομα θα είναι στη θέση που του αξίζει, στα cdplayers όλων των Κωμιακικών...

✂ Το μήνυμα σαφές και Κωμιακίτικο: μπροβάλετε στα δώματα να δείτε ξεφαντώματα!

✂ Κι αυτό το καλοκαίρι θα 'χει μπόλικά...

✂ Παγκόσμια ημέρα Περιβάλλοντος η 5η Ιουνίου, ας είναι αφετηρία για μια πιο ευγενική συμπεριφορά προς το περιβάλλον για όλους μας!

e-mail: perabrexi@yahoo.gr

Καλή η παράδοση, αλλά τώρα που αρχίζουμε τα μπάνια, προτιμούμε το σήμερα...

αυθεντικά - κωμιακίτικα

✂ Εξακρίβωση στοιχείων...

Η κουβέντα έγινε στο παλιό τέρμα στο Γαλάτσι. Στο παραδοσιακό Αζώτικο καφενείο, εκεί που συναντιούνται οι Κωμιακίτες και ανάμεσα στο καφεδάκι και στην πρέφα κουβεντιάζουν και σχολιάζουν την επικαιρότητα. Αυτή τη φορά στο επίκεντρο ήταν τα νέα που έφερε το «εφημεριδάκι», η «Κορωνίδα» δηλαδή (ό,τι κι αν κάνουμε μέχρι και 20σέλιδη που βγάλαμε την εφημερίδα, οι Κωμιακίτες επιμένουν να την αποκαλούν «το εφημεριδάκι»).

–Μπράβο στο Σύλλογο, προχωρά γερά.

–Φτιάχνει, λέει, και λαογραφικό μουσείο στο χωριό...

–...Και απ' ό,τι αφήνει να εννοηθεί το «εφημεριδάκι», μάλλον έχουνε βρει και το κτίριο που θα στεγαστεί...

–Κάτι άκουσα για το μαραγκοúδικο του Σταθάκη, αλλά δεν παίρνω κι όρκο.

–Θα μας το πούνε στην παρουσάση του βιβλίου για το χωριό και πρέπει να κανονίσωμενε να 'μαστεν' εκεί.

(Την ώρα που γίνονται αυτοί οι διάλογοι, ένας από πέρα που διάβαζε την «Κορωνίδα» τους διακόπτει ξαφνικά...)

–Βρε ποια είν' ευτή η καινούρια που γράφει αυτά τα ωραία πράγματα... μα κάτσε να δεις... υπογράφει «Μαρία Βιτζιλαίου»... τίνος είναι; Εξεχειμωνιάσαμενε γράφει και το ό,τι ήρθε η άνοιξη.

–Μπα να 'ναι η Μαρία του Κουρεάκη, που είναι και στο Διοικητικό Συμβούλιο, ή μήπως η Μαρία του Έργαρου;

–Μπα, φοιτήτρια λέει είναι, του Πανεπιστημίου...

–Για δεσ πατρώνυμο ή παρατσούκλι δε γράφει;

–Μην ψάχνεις για παρατσούκλια, γίνονται λέει παρεξηγήσεις, πάνε να τα απορρίψουνε, προσβάλλονται ορισμένοι, άστα...

–Του Εμμανουήλ λέει...

(Κι εδώ αρχίζει η σύνθεση με τον αλάνθαστο Κωμιακίτικο συνειρμό.)

–Του Μανώλη του Βιτζιλαίου λοιπόν κόρη, φοιτήτρια... άρα δεν είναι του παπα-Μανώλη (του Δηλαδηδοέργη). Ευτουνού τα παιδιά είναι μικρά ακόμα...

–Να 'ναι απο τσι Εροβασιλάδες;

–Πάντως από κει πρέπει να 'ναι! Να μαρέ!... Το βρήκα! Τρισεγγονη του Έρο Μάρκου είναι! Ευτή πρέπει να είναι!

–Του Νικόλα του Μαρκομανώλη εγγονή;

–Ναι! Και του Γληροεέργη εγγόνι;

–Ναι!

–Κι ακούει το όνομα της Κερα-Μαρίας της Γληροεέργενας;

–Ναι δα! Είναι η θυγατέρα του Μανώλη του Μαρκονικόλα και τσ' Αλίσιαφης του Γληροεέργη. Αυτή είναι η ΜΑΒΙ.

Και έτσι την καλοσώρισαν στο «παλιό τέρμα» με εγκάρδια συγχαρητήρια για τον καινούργιο τρόπο γραφής κάποιοι παλαίμαχοι Κωμιακίτες, που είδαν την αισιόδοξη πάλλευκη (από τα άνθη) άνοιξη να διαδέχεται τον βαρύ πλην πάλλευκο (από τα χιόνια) χειμώνα μέσα από το επίκαιρο χρονογράφημά της σε προηγούμενο φύλλο της Κορωνίδας.

✂ Η ταυτότητα του Γ.Ν.Μ.

Αντίθετα από την προη-

γούμενη «εξακρίβωση στοιχείων ταυτότητας», η ανακάλυψη του Γ.Ν.Μ. ήταν απλούστερη. Η αλάνθαστη, όπως αποδεικνύεται, κωμιακίτικη μέθοδος, αποκρυπτογράφησε και το Γ=Γιώργος και το Ν=Νικόλαου. Στάθηκε λίγο στο Μ:

–Ματζάκος; Δεν υπάρχει γνωστός Ματζάκος με το όνομα Γιώργος.

–Μανωλάς; Δεν υπάρχει και μάλιστα του Νικολάου.

–Μυλωνάς δεν είναι; Άρα είναι ο Λουσιτισοεέργης ο νεότερος.

–Και γράφει όντως απ' τσ' Αρέλες;

–Θα σε γελάσω... πάντως δεν γράφει από πια, αλλά μάλλον κάπου από πιο πέρα και βρέχει κιόλας.

✂ Ο Δεσπότης, τα σύκα και ο γάιδαρος. Μην πάει ο νου σας στο κακό με τους συνειρμούς που δημιουργούν οι πρόσφατες ιστορίες με δεσποτάδες, γκέι και μη, και ροζ σκάνδαλα.

Η αυθεντική ιστορία που αυθεντικά μου διηγήθηκαν αυθεντικοί Κωμιακίτες, αναφέρεται στη σεβάσμια μορφή του παπα-Αποστόλη, από το Σκαδό, που εφημέρευε στη Χώρα για πάρα πολλά και δύσκολα χρόνια. Να σημειώσουμε ότι αυτός ο αφανής ήρωας, παρ' ό,τι απλός και αγράμματος, σήκωσε στις ευσεβείς πλάτες του όλη την αρχιερατική διακονία της Παροναξίας με τον ερχομό των κατακτητών, αφού ο τότε Δεσπότης Χερουβείμ την... κοπάνησε για το Κάιρο. Η φργή εκείνη στηλιτεύτηκε δεόντως από τον αείμνηστο Μελισσινό, που εκφράζοντας και το λαϊκό αίσθημα, του απηύθυνε πλείστα ουαί:

Πού ήσουν, Σεβασμιώτατε, όταν ο λαός πεινούσε, όταν τον λήστευαν οι Ιταλοί, όταν τον κυνηγούσαν οι δοσίλογοι και οι μαυραγορίτες; Πού ήσουν στον πόλεμο, παπά μου;

Ο παπα-Αποστόλης όμως ήταν εκεί και δικαιώθηκε από τον επόμενο Δεσπότη, τον Αμβρόσιο τον Α', ο οποίος τον αποκατέστησε τιμητικά στη συνοδεία του και του έδωσε και το οφίκιο του πνευματικού. Αξιώθηκε δε ο μακαριστός παπα-Αποστόλης να εξομολογεί μέχρι τα βαθιά γεράματα του, στο φτωχικό του σπιτάκι στις παρυφές του πύργου της Χώρας, εκεί που τον γνωρίσαμε και μες οι νεώτεροι.

Ήταν λοιπόν Αύγουστος μήνας και ο ταπεινός ιερέας θέλησε να προσφέρει στον Δεσπότη του ένα καλάθι σύκα – τα βασιλικά – συκα ήταν πάνω στο ντάβι τους – και ειδοποίησε σχετικά τον αδερφό του στου Ροπιάτη. Εκείνος έσπευσε, γέμισε το καλάθι, το φόρτωσε στο γαίδαρο και μετά από τη γνωστή επίπονη διαδρομή ξετόνισε καμιά φορά στο δεσποτικό. Ανοίγει ο απλοϊκός άνθρωπος το καλάθι και βάζοντας μετάνοια το προσφέρει στο Δεσπότη με τα σύκα να 'χουνε γίνει λιώμα από τα σηκωχτυπήματα.

–Μα, ευλογημένε, του λέει ο Δεσπότης, αυτά είναι λιωμένα, δεν ντρώγονται!...

–Τι να σου πω, Σεβασμιώτατε... Σείρ' ο άδαρος απ' τη μια, σείρ' ο άδαρος απού την άλλη, ελύσανε κι εϊνήσανε σα σκατά... Φάτα τώρα και την άλλη βολά θα προσέξω να τα φέρω (γ)ερά...

Έτσι άμεσα επικοινωνούσε εκείνη την εποχή κλήρος και λαός. Άμεσα και αυθόρμητα. Με ευσέβεια όμως και υπακοή. Ευτυχώς για το νησί μας. Και σήμερα συνεχίζεται αυτή η παράδοση με τον

άξιο Δεσπότη μας Αμβρόσιο τον Β', που στα 30 χρόνια της ποιμαντορίας απεδείχθη όντως όχι μόνο θεοπρόβλητος αλλά και κυρίως λαοπρόβλητος...

✂ Το φάσκελο και ο κουβαρντάς. Ένας Κωμιακίτης τσακώθηκε κάποτε με έναν και του «ρίχνει» μια μούτζα πάνω στον καβγά.

Ο μουτζωθείς του έκανε μήνυση και ο ειρηνοδίκης τον τιμώρησε με 25 δρχ. πρόστιμο. Δεν ξέρω αν του φάνηκε λίγο, αλλά πάντως ο τιμωρηθείς αποδείχθηκε κουβαρντάς στη συνέχεια.

–Κύριε Ειρηνοδίκη, όπου τα δώσεις και σε όποιον τα δώσεις είναι 25 δρχ. το πρόστιμο;

–Ναι, του λέει ο δικαστής.

–Πάρτα λοιπό και συ και πάρε ένα πενηντάρι, να μη σου τα χρωστώ!...

✂ Το σοροπάκι του... Σκλαβονικόλα. Καμιά φορά, λέει, ήτανε μια γριούλα στο χωριό που εταλαιπωρείτο από αυπνίες και τα παιδιά της αποφασίσανε να την πάνε στο Βερώνη. Ο αείμνηστος γιατρός, μεγάλη φυσιογνωμία εκείνη την εποχή – συνέστησε κάποιο σιρόπι, που, απ' ό,τι φάνηκε, δεν ήταν παρά ένα placebo, φάρμακο δηλαδή που έδρασε μόνο με τη δύναμη της αυθυποβολής, αφού όταν τελείωσε και η συμπαθής γιαγιάκα ζήτησε κι άλλο, τα εγγόνια της πήραν το μπουκαλάκι και το... αντίτιμο και πήγαν κατευθείαν στο νερό του Σκλαβονικόλα. Η γιαγιούλα το ήπια σύμφωνα με τη δοσολογία και έδρασε αμέσως. Την άλλη μέρα, κατευχαριστημένη, χαρτζιλίκωσε δεόντως τα εγγόνια για τον κόπο τους. Κι αυτά ενθουσιασμένα της παράγγειλαν μόλις τελειώσει να τα ειδοποιήσει να τη φέρουνε κι άλλο.

Παραδοσιακά βιολογικά προϊόντα της Νάξου

☞ **Συνέχεια από τη σελ. 1**

αιγοπροβατοτροφία, που αποτελεί σημαντικό κλάδο της εθνικής οικονομίας. Τόσο η παραγωγή βιολογικών προϊόντων, όσο και η κατοχύρωση γαλακτοκομικών προϊόντων ονομασίας προελεύσεως, προβλέπεται να εξασφαλίσει στους κατοίκους αυτών των περιοχών ικανοποιητικό και σταθερό εισόδημα και να προσφέρει στην αγορά πολύτιμα παραδοσιακά προϊόντα διατροφής, υψηλής βιολογικής και διατροφικής αξίας.

Η πρωτοτυπία κάθε παραδοσιακού προϊόντος είναι συνδεδεμένη με τον τόπο καταγωγής τους, την κουλτούρα των κατοίκων, την ιστορία τους καθώς και άλλων παραγόντων, η συνδυασμένη δράση των οποίων δίνει στο προϊόν τη δική του ταυτότητα.

Στην Ελλάδα, η τάση για τα επόμενα χρόνια, όπως πιστεύουν πολλοί, κατευθύνει την αγορά προς την παραγωγή προϊόντων ποιότητας, ονομασίας προέλευσης, παραδοσιακών και βιολογικών. Η δυνατότητα πιστοποίησης, ιδιαίτερα των προϊόντων ζωικής προέλευσης, θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων και την απόκτηση εμπιστοσύνης των καταναλωτών για τα εγχώρια προϊόντα.

Για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα θα πρέπει κατ' αρχήν να γίνει αντιληπτό από όλους ότι στο πλαίσιο της ελεύθερης οικονομίας και του έντονου ανταγωνισμού που ζούμε σήμερα, **τα παραδοσιακά και βιολογικά γαλακτοκομικά μας προϊόντα θα έχουν τύχη μόνον αν οι τιμές τους είναι ανταγωνιστικές και η ποιότητά τους υψηλή, στοιχεία που κρίνονται τελικά από τους καταναλωτές.**

Η Νάξος, το Αρσενικό τυρί και η μελέτη του Εργαστηρίου Γαλακτοκομίας

Η Νάξος έχει μεγάλη παράδοση στα τυροκομικά προϊόντα τα οποία συνεισφέρουν σημαντικά στη διαμόρφωση του εισοδήματος των αγροτών της. Αυτή η αξιόλογη παράδοση στην τυροκομία θα πρέπει να καταγραφεί και να αναδειχθεί. Σήμερα μάλιστα που υπάρχει δυνατότητα κατοχύρωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση όλων έχουν πρωτότυπα χαρακτηριστικά, επιβάλλεται να τα αναδείξουμε και να τα προβάλλουμε για να ενημερωθούν οι καταναλωτές ώστε υπεύθυνα να κάνουν τις επιλογές τους. Αυτό όμως δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να γίνει αν δεν προηγηθεί συστηματική σχετική έρευνα.

Για τους παραπάνω λόγους τα παραδοσιακά τυριά της Νάξου με πρώτο το «Αρσενικό» αποτέλεσε αντικείμενο μελέτης του Εργαστηρίου Γαλακτοκομίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, με σκοπό να προσδιοριστούν οι δείκτες που πρέπει να αποτελέσουν την «ταυτότητά» του, με βάση την οποία θα προστατεύεται και θα χαρακτηρισθεί σαν προϊόν Π.Ο.Π. Το Εργαστήριο Γαλακτοκομίας του Γ.Π.Α. με τη γνώση και εμπειρία του επιστημονικού προσωπικού και με το σύγχρονο εξοπλισμό που διαθέτει, είναι πρόθυμο να συμβάλει στην υλοποίηση σχετικών ερευνητικών μελετών, υπό την προϋπόθεση ότι θα συμμε-

τέχουν ενεργά σ' αυτήν οι κτηνοτρόφοι και τυροκόμοι της περιοχής ή φορείς που τους εκπροσωπούν.

Το παραδοσιακό τυρί «Αρσενικό» της Νάξου είναι ένα σκληρό τυρί, με πλούσιο άρωμα, γεύση και χαρακτηριστική εμφάνιση, που παρασκευάζεται από πρόβειο γάλα ή μείγματά του με γίδινο, στα οποία πάντοτε υπερτερεί το πρόβειο.

Οι παραπάνω ιδιότητες εκτιμούνται ιδιαίτερα από τους κατοίκους του νησιού αλλά και από καταναλωτές που κατ'άγονται απ' αυτό και έχουν εθιστεί στη χρήση του. Είναι αυτοί που το αναζητούν σε κάθε επίσκεψη στο νησί ή που δίδουν παραγγελίες για να τους το στείλουν.

Το παραδοσιακό Κεφαλοτύρι της Νάξου παρουσιάζει πολλά πρωτότυπα χαρακτηριστικά στον τρόπο παρασκευής του, στο σχήμα, στον τρόπο πίεσης, στον τρόπο ωρίμανσης και διατήρησης, στην εμφάνιση και στα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά σε σύγκριση με άλλα Κεφαλοτύρια που παράγονται σε άλλες περιοχές της χώρας.

Στα πλαίσια της προετοιμασίας του απαραίτητου φακέλου που προβλέπει ο Κανονισμός 2081/92 της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υποβολή της αίτησης κατοχύρωσης του Αρσενικού τυριού ως Π.Ο.Π. εκπονήθηκε μια ολοκληρωμένη μελέτη που βασίστηκε στο τρίπτυχο «πρώτη ύλη-τεχνολογία-προϊόν».

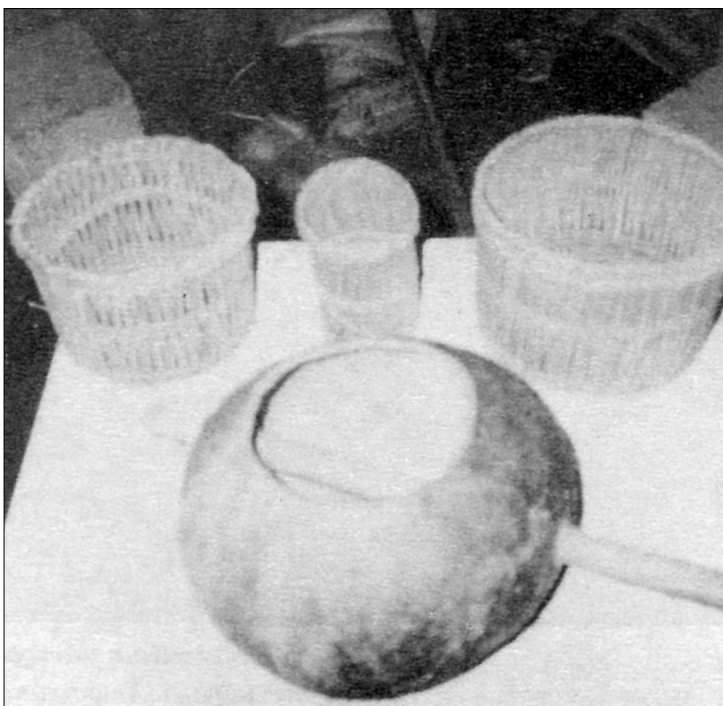
Αντικείμενο έρευνας υπήρξε: η μελέτη των συνθηκών παραγωγής του, των χρησιμοποιούμενων για την παρασκευή τους πρώτων υλών, της τεχνολογίας τους, τις αποδόσεις τους και ενδεχόμενα το κόστος τους.

Σκοπός: Η αναζήτηση τρόπων της βελτίωσης και τυποποίησης της ποιότητάς τους, ο προσδιορισμός δεικτών διαφοροποίησης του προϊόντος από άλλα ομοειδή, ο προσδιορισμός δεικτών για τον καθορισμό του βαθμού ωρίμανσής του, ώστε να προωθούνται στην αγορά μόνο μετά από σωστή ωρίμανσή του, η αναζήτηση ιδιότυπων χαρακτηριστικών, όπου υπάρχουν, για την προβολή του, την κατοχύρωση προϊόντων με ιδιότυπα χαρακτηριστικά σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, τη σύνταξη εντύπου για την προβολή των προϊόντων, καθώς επίσης και η κάλυψη του υφιστάμενου κενού στη βιβλιογραφία.

Το αναμενόμενο αποτέλεσμα αυτής της έρευνας ήταν: να συγκεντρωθούν λαογραφικά και ιστορικά στοιχεία που αφορούν την τυροκομία των νησιών και των τυροκομικών προϊόντων, να επισημανθούν αδυναμίες των συνθηκών παρασκευής των τυριών και να υποδειχθούν μέτρα για τη βελτίωσή τους, να προσδιοριστεί η χημική σύσταση και η μικροβιακή ποιότητα του γάλακτος και της τυροκόμησης και να συνδεθούν με την απόδοση σε τυρί και την ποιότητά του και να μελετηθούν οι μεταβολές των φυσικοχημικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών, ώστε να αναδειχθούν τα πρωτότυπα χαρακτηριστικά.

Με την υλοποίηση αυτού του έργου εκτός των άλλων θα επιδιωχθεί και:

1. Η ενίσχυση της αγροτικής οικονομίας του νησιού. Ειδικότερα, οι παραγωγοί πρόβειου

Τρεβολοτούμιστα και ακλούμπι. Παραδοσιακά τυροκομικά εργαλεία.

και γιδίνου γάλακτος, τα τυροκομεία του νομού και οι φορείς εμπορίας του προϊόντος.

2. Η ανάδειξη της τοπικής κτηνοτροφίας, μέσω της παραγωγής αναγνωρισμένου ποιτικού κτηνοτροφικού προϊόντος, το οποίο χαρακτηρίζεται από μια μακρά παράδοση και ιστορία και είναι άμεσα συνδεδεμένο με τον τόπο και τις διαδικασίες παραγωγής του.
3. Η διατήρηση των συνθηκών και τεχνικών παραγωγής σε υψηλά ποιοτικά επίπεδα και η δημιουργία «ανάγκης» εκσυγχρονισμού των μονάδων μεταποίησης της πρώτης ύλης (γάλακτος).
4. Η διατήρηση και προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Μετά τη συγκέντρωση όλων των παραπάνω πληροφοριών, το εργαστήριο θα συντάξει τις προδιαγραφές για το τυρί, θα συμπληρώσει και θα παραδώσει το σχετικό φάκελο για την κατοχύρωση του προϊόντος σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Συμπεράσματα Επιστημάνσεις

Για την ουσιαστική κατοχύρωση, προστασία και προβολή των παραδοσιακών και βιολογικών γαλακτοκομικών προϊόντων αλλά και των άλλων κτηνοτροφικών προϊόντων θα πρέπει:

- Να γίνει αντιληπτό από όλους ότι, τα παραδοσιακά και βιολογικά μας προϊόντα θα έχουν τύχη μόνον αν η ποιότητά τους είναι υψηλή σε τιμές ανταγωνιστικές, στοιχεία που κρίνονται τελικά από τους καταναλωτές.
- Να εξασφαλιστεί η διάθεση των παραδοσιακών βιολογικών προϊόντων από ειδικές προθήκες ώστε να διευκολύνεται ο καταναλωτής στη διάκριση.
- Να θεσπιστούν μέτρα που θα επιβάλλουν σε χώρους μαζικής εστίασης (νοσοκομεία, φοιτητικές λέσχες κλπ.) τη χρησιμοποίηση βιολογικών και παραδοσιακών προϊόντων.
- Να προβλέπεται στη νομοθεσία η χρήση τους κατά την παρασκευή κάποιων παραδοσιακών φαγητών (σαλάτες, πίτες κ.ά.).
- Να προσεχθούν ιδιαίτερα οι διατροφικές συνήθειες των

ματίσει ο γεωτεχνικός σε όλα τα επίπεδα της παραγωγής κτηνοτροφίας (δημιουργία, παρακολούθηση και ο έλεγχος των εκτροφών αλλά και των παραγόμενων προϊόντων) είναι καθοριστικός.

Η πιστοποίηση των προϊόντων είναι απαραίτητη γιατί εκτός των άλλων βεβαιώνει ότι μέσα στη συσκευασία υπάρχει το τρόφιμο του οποίου τα στοιχεία γράφονται στην ετικέτα που υπάρχει επικολλημένη στη συσκευασία. Αυτό που λέμε ότι είναι, πρέπει και να είναι και να αποδεικνύεται ότι είναι.

Όλα αυτά για να γίνουν χρειάζεται να υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο που να διευκολύνει και να οργανώνει την παραγωγή και τον έλεγχο της παραγωγής.

Οι κτηνοτρόφοι δεν πρέπει να αρνούνται τους ελέγχους, αφού μόνο μέσω αυτών θα υπάρχει η πιστοποίηση της ποιότητας και της υγιεινής των προϊόντων τους. Μέσα από τις συνεταιριστικές τους οργανώσεις πρέπει να απαιτήσουν την εκπαίδευσή τους σε όλα τα αντικείμενα της δραστηριότητάς τους και τον εφοδιασμό των μονάδων τους.

Οι συνεταιρισμοί μαζί με τους ΟΤΑ μπορούν και πρέπει να αποτελέσουν το μοχλό ολοκληρωμένης ανάπτυξης στην ύπαιθρο.

Ευχαριστίες: Θα θέλαμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας στον Διευθυντή του ΕΛ.Ο.Γ. κ. Κ. Κουρή, χάρις στις προσπάθειες του οποίου επιτεύχθηκε η οικονομική ενίσχυση του έργου, στον κ. Μ. Κουφόπουλο για τη συνεργασία του και τη σημαντική συμβολή του στις πειραματικές τυροκομήσεις, στους συνάδελφους γεωπόνους Φ. Βάσιλα και Μ. Λεβογιάννη και στον Διευθυντή της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών Νάξου κ. Πιτταρά, για το ιδιαίτερο ενδιαφέρον τους, καθώς και στους παραγωγούς κτηνοτρόφους για τη σημαντική συμβολή τους στην υλοποίηση αυτής της προσπάθειας.

Ο ρόλος που καλείται να διαδρα-

Βοηθήστε να σώσουμε την ιστορία και τον πολιτισμό μας Επιστολή του Νίκου Ι. Λεβογιάννη προς τους Κωμιακίτες

Αγαπητοί συμπατριώτες,

Επιθυμώ κατ' αρχάς να σας ευχαριστήσω για την αγάπη με την οποία υποδεχθήκατε το βιβλίο μου για το χωριό μας, τον Γ' τόμο «ΚΩΜΙΑΚΗ».

Αυτά τα τρία βιβλία δεν τα έγραψα για τους επιστήμονες και τους ερευνητές, τα έγραψα πρώτα και κύρια για σας, για τα παιδιά σας, για τα εγγόνια σας, για τις επόμενες γενιές. Και γι' αυτό αξίζει τον κόπο να μπου σε κάθε κωμιακίτικο σπίτι.

Η ιστορία ενός τόπου δεν γράφεται χωρίς τις προφορικές μαρτυρίες των κατοίκων, χωρίς τη μελέτη εγγράφων και αρχείων που υπάρχουν σε κάθε σπίτι και σε κάθε οικογένεια.

Αυτά τα αρχεία, τα έγγραφα, οι σημειώσεις, οι επιστολές, οι φωτογραφίες, όσο ασήμαντα κι αν φαίνονται, συχνά περιέχουν σημαντικές πληροφορίες για την ιστορία και τον πολιτισμό του τόπου.

Γι' αυτό είναι χρήσιμο να μελετώνται από τους ειδικούς και να διασώζονται.

Τα αρχεία, «οι κατ'ηλιάρεις» όπως τα έλεγαν οι παλιοί, κάθε σογιού, κάθε οικογένειας, είναι σημαντικό κομμάτι της τοπικής ιστορίας και γι' αυτό απευθύνομαι σε όλους τους συμπατριώτες που έχουν τέτοια έγγραφα και αρχεία και τους παρακαλώ να μας δώσουν την ευκαιρία να τα δούμε, να τα μελετήσουμε, να τα σώσουμε με τη βοήθεια της σύγχρονης τεχνολογίας.

Είναι κι αυτό σημαντική προσφορά στον γενέθλιο τόπο μας.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς

Νίκος Ι. Λεβογιάννης

Αθήνα 30 Μαΐου 2005

Τηλ. επικοινωνίας μαζί μου: 210-9700648 και 6972-332020.

Τα σχολια(να) της «Κορωνίδας»

Καποδίστριας και στα σχολεία;

Ήδη γίνονται συζητήσεις και όπου να 'ναι θα απαιτήσει η πολιτεία – και σωστά κατά τη γνώμη μου – την εφαρμογή του «Καποδίστρια» και στα σχολεία. Δε φταίνει σε τίποτα τα λιγοστά παιδιά του κάθε μικρού σχολείου να στερούνται τις δυνατότητες μάθησης που δίνουν τα πολυδύναμα σχολεία. Όχι μόνο δεν πρέπει να αντιδρούμε, αλλά θα 'πρεπε από τώρα να προετοιμαζόμαστε γι' αυτό το ενδεχόμενο. Να κινητοποιηθούμε και να διεκδικήσουμε να γίνει στο χωριό μας κι όχι να ετοιμαζόμαστε για αναχώρηση. Αλλά και σε άλλο χωριό να γίνει, οι αποστάσεις δεν είναι δα και τόσο μεγάλες. Εμείς οι ίδιοι εγκαταλείπουμε τον τόπο που γνωρίσαμε τη ζωή και είδαμε το πρώτο φως. Και δεν τον εγκαταλείπουμε για λόγους φτώχειας, αλλά γιατί αναζητούμε περισσότερες ανέσεις και επενδύουμε σε άλλους παραδείσους. Δυστυχώς όταν κάποτε θα ξαναζητήσουμε τον δικό μας παράδεισο, ίσως να πικραθούμε. Ίσως να βρούμε κλειστή την πόρτα... Κι όμως υπάρχουν οι προϋποθέσεις να ζήσει και να δημιουργήσει μια νέα οικογένεια στο χωριό. Και αν ακόμα είναι εργαζόμενοι (π.χ. στη Χώρα), δεν είναι η απόσταση λόγος να απομακρύνονται. Στο κάτω-κάτω και στην Αθήνα ποιος εργάζεται κατ' οίκον; Δεν διανύουν καθημερινά μεγάλες αποστάσεις;

Π.Ε.Α.

Των φρονίμων τα παιδιά

...πριν πεινάσουν μαγειρεύουν, λέει σοφά η παροιμία. Μετά από πέντε μήνες ανομβρίας και πριν διψάσουν, τι πρέπει να κάνουν;

Το πρόβλημα είναι ορατό. Γνωστός ο εχθρός: η λειψυδρία.

Πρέπει όλοι να βρεθούμε επί ποδός πολέμου. Στρατηγούς έχουμε. Τους εκλεγμένους εκπροσώπους στην Τ.Α. Απαιτείται να χαραχτεί από τώρα μια στρατηγική. Το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί και πρέπει να την χαράξει.

Π.Ε.Α.

Η προτομή του βουλευτή

Ελ. Μυκωνίου

Όπως γράφαμε και στο προηγούμενο φύλλο μας ο Κωμιακίτης αγωνιστής του '21 Νικόλαος Μυκωνίος, ο σημαντικότερος ναξιώτης πολεμιστής, που δεν πρέπει να τον ξεχνάμε, είχε τρεις γιους. Και οι τρεις ήταν στρατιωτικοί. Ο πρώτος του γιος, ο Ελευθέριος (1829-1910), μετά την αποστρατεία του με το βαθμό του στρατηγού ασχολήθηκε με την πολιτική και εκλέχτηκε μάλιστα έξι φορές Βουλευτής Νάξου και Κυκλάδων την περίοδο 1875-1904. Ο Ελ. Μυκωνίος πρωτοστάτησε στην κατασκευή λιμανιού στη Νάξο, στην κατασκευή πολλών από τα μεγάλα γεφύρια που υπάρχουν στο νησί, πολλών σχολικών κτιρίων, ενώ πάλεψε σκληρά για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των σμυριδεργατών.

Με πρωτοβουλία του Στυλιανού Κορρέ και της Εταιρείας Κυκλαδικών Μελετών τοποθετήθηκε τη δεκαετία του 70 η προτομή του στο λιμάνι της Νάξου, εκεί που τώρα βρίσκονται τα γραφεία του ΚΤΕΛ Νάξου.

Πριν από μερικά χρόνια, όταν πλακοστρώθηκε ο δρόμος προς τα Παλάτια, απομακρύνθηκε η προτομή του Μυκωνίου από το σημείο που βρισκόταν και δεν γνωρίζουμε πού βρίσκεται τώρα. Ας ελπίσουμε ότι υπάρχει και δεν καταστράφηκε και βρίσκεται σε κάποια αποθήκη του Δήμου.

Προτείνουμε λοιπόν η προτομή αυτή του Κωμιακίτη Στρατηγού και Βουλευτή και γιου του αγωνιστή να παραχωρηθεί στο Τοπικό Συμβούλιο της Κωμιακής και να τοποθετηθεί στην πλατεία των Ροδινών στην Κωμιακή.

N. ΟΡΕΙΝΟΣ

Πότε θα συντηρηθεί

ο δρόμος Εγγαρών-Απόλλωνα;

Είναι γνωστό ότι πριν από ένα χρόνο κατασκευάστηκε ο αγωγός μεταφοράς του νερού από το φράγμα Φανερωμένης στα διυλιστήρια του δήμου Νάξου στις Εγγαρές. Τα έργα που έγιναν προκάλεσαν, όπως ήταν φυσικό, σοβαρότατες ζημιές στο οδόστρωμα του επαρχιακού δρόμου Εγγαρών-Απόλλωνα, από τη λιμνοδεξαμενή Εγγαρών μέχρι τη γέφυρα της Φανερωμένης. Οι ζημιές που έχουν προκληθεί στο οδόστρωμα σε πολλά σημεία είναι εκτεταμένες και εκεί ο δρόμος είναι σχεδόν αδιάβατος. Όσο

Αμέλεια ανταπόκρισης. Γιατί;

Αγιος Κωνσταντίνος: Υπέροχο τοπίο, που ξυπνά νοσταλγικές μνήμες και οφθαλμοφανής η πάστρα και η φροντίδα για το ιστορικό ξωκλήσι του Αγίου Κωνσταντίνου λίγες μέρες πριν το ξακουστό πανηγύρι. Όμως φανερό είναι και η μοναξιά... αφού δεν βρέθηκε ένας Κωμιακίτης, ένας παναγιώτης, να μας στείλει μια φωτογραφία, μια αναφορά για το λαμπρό πανηγύρι που έγινε και φέτος όπως κάθε χρόνο! Ούτε ο Σύλλογος Γυναικών ούτε το Πνευματικό Κέντρο που συνήθως πρωταγωνιστούν σε τέτοιες γιορτές. Η Κορωνίδα πάντως είναι εδώ, περιμένει με ενδιαφέρον τα νέα του χωριού και πάντα είναι πρόθυμη όχι απλά να δημοσιεύει αλλά και να προβάλλει τις δραστηριότητες των φορέων του. Π.Ε.Α.

δε πλησιάζουμε προς το καλοκαίρι το πρόβλημα θα γίνεται ακόμα πιο δύσκολο. Θα περίμενε κανένας από τον εργολάβο που εκτέλεσε το έργο του αγωγού να αποκαταστήσει τις ζημιές και να ξαναφτιάξει το οδόστρωμα και τα χαντάκια, καθότι είναι μέσα στις υποχρεώσεις του. Όμως ο εργολάβος έχει φύγει πολλούς μήνες τώρα και ο δρόμος δεν έχει αποκατασταθεί. Ποιος θα φτιάξει τον δρόμο; Ας ελπίσουμε ότι δεν θα μείνει έτσι. Σίγουρα αν ήταν προς τον Άγιο Προκόπη ή την Αγία Άννα θα είχε αποκατασταθεί την ίδια στιγμή, γιατί θα φώναζαν οι ξενοδόχοι και όλοι οι παράγοντες του τουρισμού. Ο Δήμος Νάξου ως υπεύθυνος για το έργο έπρεπε να έχει ήδη φροντίσει για την αποκατάσταση του δρόμου. Ο κίνδυνος να μην πηγαίνουν πούλμαν και λεωφορεία το καλοκαίρι προς τις περιοχές αυτές και τον Απόλλωνα είναι μεγάλος, αλλά και το πέρασμα των ΙΧ αυτοκινήτων σε λίγο δεν θα είναι εύκολο.

Δεν φτάνει που οι περιοχές της Κωμιακής (Χίλια Βρύση-Κάμπος- Αμπράμ κλπ.) δεν υδρεύτηκαν ακόμη από το φράγμα **τους** και κανένας δεν ξέρει αν θα υδρευτούν ποτέ, πρέπει να μείνουν και χωρίς οδική πρόσβαση; Τι έχει να μας απαντήσει ο Δήμος Νάξου ως υπεύθυνος του έργου και επομένως και για τις ζημιές που έγιναν στον δρόμο; Θα αποκαταστήσει τις ζημιές και τότε; Αλλά και το Επαρχείο ως αρμόδιο για τη συντήρηση του επαρχιακού οδικού δικτύου κάτι πρέπει να κάνει. Δεν δικαιούται και η Κωμιακή να έχει πρόσβαση στις παραλίες της και τις εξοχές της;

N. ΟΡΕΙΝΟΣ

Λόγοι...

Διάβασα το κύριο άρθρο της εφημερίδας «Πότε θα κάνει ξαστεριά». Ομολογώ πως με ξάφνιασαν οι σκέψεις σας σχετικά με αυτά που ξεσκεπάζονται αυτές τις ημέρες σε εφημερίδες και τηλεόραση, για δικαστικούς και τους επικεφαλής της εκκλησίας.

Κατά τη γνώμη σας δηλαδή, δεν θα έπρεπε να ξεσκεπαστούν αυτά τα αίσχη που έγιναν στη δικαιοσύνη με τους επίορκους δικαστές, να χρηματίζονται, να αθωώνουν εμπόρους ναρκωτικών και να μην απονέμουν δικαιοσύνη;

Έρχομαι τώρα στους ιεράρχες της Εκκλησίας μας. Κατά την άποψή σας δεν θα έπρεπε να έρθουν στο φως της δημοσιότητας αυτά τα αίσχη; Οι τεράστιες περιουσίες που καρπώνονται και οι ακατανόμαστες πράξεις που τους καταμαρτυρούνται;

Υπάρχουν πολλές παραεκκλησιαστικές οργανώσεις που σκοπό έχουν τον πλήρη έλεγχο του δημόσιου βίου μας και να τον χειραγωγήσουν. Έχουν απλώσει τα πλοκάμια τους σε όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής του τόπου μας. Στην πολιτική, τη δικαιοσύνη, την αστυνομία, τις μυστικές υπηρεσίες, παντού. Συνεργάζονται ακόμα και με ύποπτα άτομα (Βαβύλη, Τριανταφυλλάκη, Γιοσάκη) και με σπλοφόρους παπάδες! Και το ωραίο είναι πως το κράτος πληρώνει αυτές τις οργανώσεις.

Σε αυτή την περίπτωση βέβαια τον πρώτο ρόλο τον παίζει η Ιεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος και μάλιστα ο προκαθήμενός της. Όλοι οι Έλληνες παρακολούθησαμε τι έγινε στα Ιεροσόλυμα. Πώς έγινε Πατριάρχης ο Ειρηναίος, ποιοι τον βοήθησαν και τι μέσα μεταχειρίστηκαν προκειμένου να εκλεγεί. Τα αποτελέσματα τα βλέπουμε τώρα.

Γι' αυτό, φίλε Παναγιώτη, θα γίνει ξαστεριά μόνο όταν ενημερώνεται ο λαός και παίρνει θέση και δεν τον τρώει το μαύρο σκοτάδι της άγνοιας και της αντιδρασης.

Με εκτίμηση, **Γιώργος Κρητικός**

Αντίλογοι...

Επιτέλους! Τι θεϊόν άρθρον είναι αυτό που δημοσιεύσατε στην εφημερίδα «Κορωνίδα Νάξου», αριθ. φύλλου 22 Φεβρουαρίου 2005; Και τι επιτυχημένος τίτλος: «Πότε θα κάνει ξαστεριά, πότε θα φλεβαρίσει». Το διάβασα και το ξαναδιάβασα όχι μόνον εγώ, αλλά συγγενείς και φίλοι και όλοι μαζί αναφωνούμε: «Εύγε, αξιότιμε κύριε Παναγιώτη Εμμ. Λιανή!»

Γιατί πολύ αξιοθαύμαστα βάζετε τα πράγματα στη σωστή τους θέση, αλλά και γιατί κάθε σας λέξη είναι σοφή και μελετημένη.

Πράγματι είναι δύσκολο στη σημερινή εποχή να βρεθεί νέος άνθρωπος, και μάλιστα έγκριτος επιστήμων όπως ο κ. Λιανής, να τρέφει τέτοια ελληνοχριστιανικά αισθήματα και να κάνει «ξαστεριά» με το άρθρο του στα πυκνά σύννεφα και τον σκοταδισμό που προσπαθούν ορισμένοι άθεοι και αντίχριστοι – χρησιμοποιώντας τα κανάλια και τις εφημερίδες – να μας οδηγήσουν.

Θερμές ευχαριστίες.

Με εκτίμηση, **Ασπασία Μιχ. Λιερού**

...και Επισημάνσεις

Αγαπητή Κορωνίδα,

Στο φύλλο Φεβρουαρίου 2005 και στη σελίδα 5, με τίτλο «τα Σχολιανά της Κορωνίδας» εκπληκτες διαβάσαμε την παράγραφο «Σε δουλειά να βρισκόμαστε» του Ν.Ε.Φ.

Θέλουμε λοιπόν να επισημάνουμε στον κύριο Ν.Ε.Φ. και σε όσους ονειρεύονται τέτοια, ότι το νταμάρι στον Απόλλωνα είναι **ιδιόκτητος χώρος** και κανείς δεν δικαιούται να προτείνει ή να σκέπτεται γι' αυτόν τον χώρο, πέρα από τους νόμιμους ιδιοκτήτες του. Προτείνουμε δε στον κύριο Ν.Ε.Φ. για ελεύθερο εργαστήριο γλυπτικής να χρησιμοποιήσει το περιγραφόμενο τμήμα του υδραγωγείου στην ίδια γειτονιά, μιας και όλοι γνωρίζουν ότι αυτό είναι κοινοτικός χώρος και άρα δημόσιος. Ας το σκεφτεί και το Δημοτικό Συμβούλειό.

Με την ευκαιρία αυτή θέλουμε να συγχαρούμε την εφημερίδα και το Σύλλογο γενικότερα για την πολύ καλή προσπάθεια που γίνεται για την προβολή και την προώθηση του χωριού μας.

Με εκτίμηση, **Κατερίνα Κορρέ, Μαρία Ρούντου**

(ιδιοκτήτες του νταμαριού)

Σχόλιο σύνταξης: Δεν διαφωνώ με την απάντησή σας. Διευκρινίζω μόνον ότι γεννημένος και «μεγαλωμένος» στον Απόλλωνα, άκουγα ότι το «Νταμάρι» και η «Γραμμή» ανήκαν(;) σε κάποια αγγλική εταιρεία. Έτσι ακουγόταν τουλάχιστον. Αφού όμως ανήκει σε σας, να ψάξουμε για άλλη λύση ή άλλο χώρο όπως μας προτείνετε. **N.E.Φ.**

«Οι ζευγάδες φεύγουν...

Η σπορά μένει

και καρπίζει...»

Χαρίλαος Φλωράκης

Στη μεταπολίτευση το χωριό μας είχε χαρακτηριστεί σαν «κόκκινο χωριό» της Νάξου. Και ήταν. Με πρωτοπόρα τη νεολαία να οραματίζεται ένα καλύτερο αύριο, η Κωμιακή ανέπτυξε ισχυρούς δεσμούς με το ΚΚΕ.

Οι Κωμιακίτες αποχαιρετούν τον Χαρίλαο στο στερνό του ταξίδι, στ' αγνάντια της αιωνιότητας. Ο Χαρίλαος Φλωράκης έφυγε αφήνοντας πίσω παρακαταθήκη τη ζωή του, το πνεύμα του, το ξεχωριστό χιούμορ του.

Θα μείνει στην ιστορία ως ένας λαϊκός ηγέτης, χωρίς έπαρση, με τη σοφία να χαρακτηρίζει τις παρεμβάσεις του στα πολιτικά πράγματα. Ένα κράμα αγωνιστή και πνευματικού ανθρώπου. Ένας ζευγάς που έφυγε αλλά έμεινε ο σπόρος...

Μαζί του τιμούν και ένα δικό μας ζευγά, τον πρώτο Ναξιώτη κομμουνιστή, τον αγωνιστή Μήτσο Λεβογιάννη (του Κωνσταντάρη) που εκτελέστηκε το 1949. Η βιογραφία του, που συνέγραψε ο Νίκος Ιω. Λεβογιάννης, είναι συγκλονιστική και περιλαμβάνεται στον Γ' τόμο «Κωμιακή». Η ανάληψη πρωτοβουλίας για ένα πολιτικό-αγωνιστικό μνημόσυνο του Μήτσου Λεβογιάννη στο χωριό θα ήταν ελάχιστος φόρος τιμής στη μνήμη του.

N.E.Φ.-Σ.Α.Α.

**Αξίζει να συνεχίσουμε τον αγώνα
για τη γενέθλια γης μας!**

Για τα παιδιά μας! Για τα παιδιά της Κωμιακής!

Για τα παιδιά της Νάξου!

Άγωνα γραμμή είναι όλο το Αιγαίο;

Σε «τορπίλη» για τα νησιά της Ελλάδας εξελίσσεται η ακτοπλοΐα. Η κραυγή αγωνίας υψώνεται από νησί σε νησί, σε όλο το Αιγαίο, όπου οι νησιώτες προχώρησαν σε μια πα-ναιγαιακή κινητοποίηση.

Ναύλα-φωτιά, σε πολλές περιπτώσεις, προβληματικές συνδέσεις μεταξύ των νησιών, οδηγούν φορείς και κατοίκους να εκφράζουν έντονη ανησυχία για την επαπειλούμενη «κατάρρευση» της οικονομίας των νησιών μας.

Έτσι οι νησιώτες διεκδικούν: Απρόσκοπτη, καθημερινή σύνδεση, όλων των νησιών με την ηπειρωτική Ελλάδα και μεταξύ τους, χειμώνα-καλοκαίρι, με ασφαλή και σύγχρονα πλοία, με φθηνά εισιτήρια.

Κάθε νησί ένωσε τη φωνή του με τ' άλλα στις 27 Μαΐου, όπου άρχισε και η δίκη στον Πειραιά για το τραγικό ναυάγιο του ΕΞΠΡΕΣ ΣΑΜΙΝΑ, που στοίχισε τη ζωή σε 81 ανθρώπους και βούτηξε το πανελλήνιο στο πένθος.

Και παρά την καθολική αντίδραση και το αίτημα για το «πάγωμα» των ναύλων, η κυ-

βέρνηση διά του υπουργού Ναυτιλίας εξαγγέλει και νέες αυξήσεις, που ισχύουν από 28 Μαΐου, της τάξεως του 6,8%. Δηλαδή ο επιβάτης θα επιδοτεί απευθείας τους εφοπλιστές, αφού σε 10 μήνες μέσα η αύξηση φτάνει το 10,3%.

Ή το άλλο; Για πρώτη φορά, μάλλον παγκοσμίως, οι μάρτυρες στη δίκη του ναυαγίου ήταν στο απέναντι πεζοδρόμιο, από την είσοδο του Ναυτοδικείου Πειραιά, περιμένοντας ν' ακούσουν τ' όνομά τους – προσέξτε παρακαλώ – από **ντουντούκα**, για να παραστούν ανά 5 στο ακροατήριο, καθώς και για πρώτη φορά δεν επιτρεπόταν να είναι μέσα στη δίκη, τουλάχιστον την πρώτη μέρα, οι δημοσιογράφοι. Κι όλα αυτά με τη δικαιολογία της έλλειψης χώρου μέσα στο Ναυτοδικείο.

Δεν υπάρχει όμως δικαιολογία, αν δεν τιμωρηθούν παραδειγματικά οι αυτοурγοί, αλλά και οι ηθικοί αυτοурγοί, αυτού του πρωτοφανούς ναυαγίου των 81 νεκρών.

Μ.Ν.Φ.

Δελτίο Τύπου

της Αναπτυξιακής Εταιρείας «Αριάδνη Α.Ε.»

Έχουμε τη χαρά να σας ενημερώσουμε ότι προκηρύχθηκε ο Δ' Κύκλος του Προγράμματος «Ενίσχυση Νεανικής Επιχειρηματικότητας» του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην ανάπτυξη, υποστήριξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας σε νέους, μέσω χρηματοδοτικών ενισχύσεων, για τη δημιουργία νέων και βιώσιμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην προώθηση σύγχρονων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, με στόχο τη δημιουργία δυναμικών, εξελίξιμων και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων.

Αμφιβάλλει κανείς ότι το συγκεκριμένο υπέροχο ζωντανό βολεύεται σε μικρότερο από τον προβλεπόμενο χώρο στον παρακάτω πίνακα;

Είδος ζώου	Οικονομική Ενίσχυση	Παρατηρήσεις
Αγελάδες γαλακτοπαραγωγής	68,8€/ζώο	Απαιτούνται 10 στρέμματα για κάθε ζώο
Μοσχάρια ηλικίας 6 έως 24 μηνών	150€/ζώο	Απαιτούνται 6 στρέμματα για κάθε ζώο
Μοσχίδες ηλικίας 6 έως 24 μηνών	167€/ζώο	Απαιτούνται 6 στρέμματα για κάθε ζώο
Προβατίνες και αιγες ηλικίας μεγαλύτερης του ενός έτους	35,4€/ζώο	Απαιτούνται 1,5 στρέμματα για κάθε ζώο
Χοιρομήτερες	549,62€/ζώο	Απαιτούνται 14,5 στρέμματα για κάθε ζώο

ματικού σχεδίου τυχόν υπερβάσεις του συνολικού προϋπολογισμού γίνονται δεκτές και δεν αποτελούν λόγο μη εξέτασης της πρότασης. Σε καμιά περίπτωση όμως ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός δεν μπορεί να υπερβαίνει τα παραπάνω όρια.

Το υπόλοιπο ποσό πέραν της δημόσιας χρηματοδότησης για την κάλυψη του συνολικού προϋπολογισμού θεωρείται ιδία συμμετοχή για την κάλυψη του έργου. Η ιδία συμμετοχή δύναται να καλυφθεί και με τραπεζικό δανεισμό κατά ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 30% του συνολικού προτεινόμενου προϋπολογισμού του έργου.

Υποβολή αιτήσεων

Οι Φάκελοι Υποψηφιότητες υποβάλλονται ή αποστέλλονται ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή στη διεύθυνση: **ΕΟΜΜΕΧ Α.Ε., Ξενίας 16, 115 28 Αθήνα, τηλ. 210-7491200, 210-7491220**, με την ένδειξη «Ενίσχυση Νεανικής Επιχειρηματικότητας».

Ο Φάκελος Υποψηφιότητας θα πρέπει να περιλαμβάνει πλή-

ρως συμπληρωμένα τα παρακάτω:

1. Την Αίτηση Συμμετοχής στο πρόγραμμα.
2. Το Έντυπο Υποβολής της Πρότασης (Επιχειρηματικό Σχέδιο).
3. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Οι ενδιαφερόμενοι θα αποστέλλουν ένα πρωτότυπο υποψηφιότητας και υποχρεωτικά θα υποβάλλουν σε δισκέτα συμπληρωμένα έντυπα σε ηλεκτρονική μορφή.

Πληροφορίες

Αναλυτικό ενημερωτικό φυλλάδιο προκήρυξη του Προγράμματος και ο Φάκελος Υποβολής Αίτησης μπορούν να βρεθούν στους διαδικτυακούς τόπους (www.ypan.gr – www.commex.gr), αλλά είναι και στη διάθεση των ενδιαφερομένων από την ΑΡΙΑΔΝΗ Α.Ε., τηλ. και fax 22850-31757, 22850-31758.

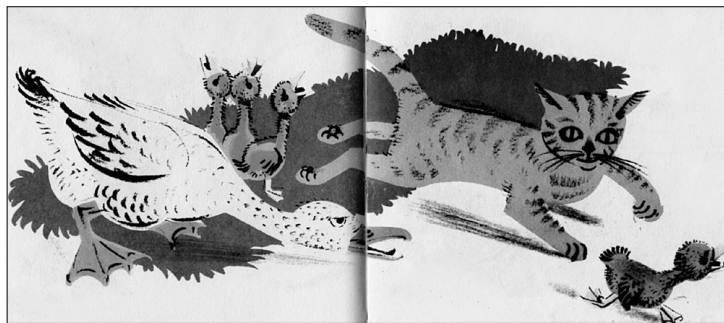
Η Πρόεδρος του Δ. Σ. **Παρασκευή Βιτζηλαίου**
Αντιδήμαρχος Δήμου Δρυμαλίας

Το καμάκι του Αξώτη

Καλοκαίρισε λοιπόν για τα καλά και οι διαφόρων εθνικοτήτων ταξιδιώτες άρχισαν να επισκέπτονται το νησί μας.

Ερχόμενοι με το πλοίο της γραμμής, βλέπουν ένα πανέμορφο λιμάνι με το κάστρο και την Πορτάρα να αναδεικνύουν τον πολιτισμό αυτού του νησιού.

Ενθουσιασμένοι και γεμάτοι πάθος για εξερεύνηση, αποβιβάζονται και πριν καλά-καλά κάμουνε τα πρώτα τους βήματα στο νησί, βρί-

Η ανοχή και η ατιμωρησία του φαινομένου της άγρας πελατών, αποθρασύνει και εκτρέφει τις... γάτες του λιμανιού!...

σκονται αντιμέτωποι με την μικροπρέπεια και την ανοργάνωτη όψη του τουρισμού στο νησί μας.

Ένας σωρός ξενοδόχοι με μια καρτέλα και ένα άλμπουμ εντυπωσιακές κατά δύναμη φωτογραφίες ανά χείρας κάνουν «**καμάκι**» στον κόσμο που μόλις έχει φτάσει, προτείνοντας «φθηνά» δωμάτια. Οι φωνές, το παζάρι και ο ανταγωνισμός μεταξύ των ξενοδόχων δεν περιγράφεται. Με τα λιγοστά αγγλικά που διαθέτουν, κυριολεκτικά τραβάνε τους τουρίστες να τους βάλουν στα αυτοκίνητά τους και να τους πείσουν να μείνουν στα ξενοδοχεία τους.

Αυτό το φαινόμενο εκτός από τον διασυρμό μας σε όλη την Ευρώπη και τον κόσμο είναι και παράνομο σύμφωνα με το νόμο περί αθέμιτου ανταγωνισμού 146/ 1914 του Ευρωπαϊκού Δικαίου. Είναι αρμοδιότητα του Δήμου Νάξου και του Λιμεναρχείου Νάξου λοιπόν να το σταματήσουν και μάλιστα υποχρέωσή τους να κρατήσουν μια αξιοπρέπεια σε αυτό το νησί.

Αντί όλης αυτής της οχλαγωγίας μπορεί να στηθεί ένα και μόνο Κέντρο Πληροφόρησης Ταξιδιωτών, όπως σε άλλα μέρη της Ελλάδας, και να απευθύνονται εκεί όσοι τουρίστες δεν έχουν ήδη ενημερωθεί για το πού θέλουν να μείνουν.

Τα έξοδα ενός περιπτερού σαν αυτό μπορούν να καλυφθούν με μία ελάχιστη συνδρομή όλων των επιχειρηματιών της Νάξου και έτσι ο τουρισμός στο νησί μπορεί να εξελιχθεί και να πάει μπροστά, αφού ο κάθε ταξιδιώτης θα έχει γνώση του τι μπορεί να επιλέξει σε αυτό το νησί και τελικά να διαλέξει αυτό που θα τον ευχαριστήσει περισσότερο. Όμορφα και πολιτισμένα.

Ευθύμιος Αλιμπέρτης απ' τ' Αμπαράμ

Το καλοκαίρι στο Χωριό, στον Απόλλωνα,
και στα Ακρωτήρια είναι Θεού χαρά.
Απολαύστε το!

Ο κόσμος λάμπει
σαν ένα αστέρι!
Βουνά και κάμπου
δέντρα, νερά
γιορτάζουν πάλι
καθώς προβάλλει
το καλοκαίρι.
Θεού χαρά!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Στ' αγαπημένο μου χωριό
χαρές πάντα και γέλια
στ' αλώνια τραγουδιών φωνές
ξεφάντωμα στ' αμπέλια!

Στη μακρυνή πατρίδα μου
έχει ευωδιά και χάρη
το ταπεινότερο δεντρί
το πιο φτωχό χορτάρι!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

Το ημερολόγιο μιας συλλογικής προσπάθειας

Δευτέρα 28 Μαρτίου: Πρώτη συνάντηση της «Φιλικής-Εχθρικής» Συμμαχίας.

Σκουφάς: Γιώργος Μυλωνάς.
Ξάνθος: Μαρία Βιτζιλίου.

Τσακάλωφ: Μάνος Φιλίπου-πολίτης.

Θέμα: Η δημιουργία ενός διαφημιστικού φυλλαδίου για τη συμμετοχή της Κορωνίδας στο Τουριστικό Πανόραμα (που πραγματοποιήθηκε στις 7-10 Απριλίου στον ΟΛΠ Πειραιά).

—Ω, βοή που μου 'ρθενε!... Τρία ζαβαξωτάκια θα συνεργαστούν;

Χώρος: Τα γραφεία του Συλλόγου.

Η ατμόσφαιρα ηλεκτρισμένη. Αμηχανία και έλλειψη θάρρους. Μόνο οι ιδέες μας πλανιούνται στον αέρα και προσπαθούν να αποτυπωθούν στο χαρτί.

Τρίτη 29 Μαρτίου: Ματαίωση της συνάντησης.

—Ωχ! Τα ζαβαξωτάκια τα βρήκαν σκούρα!...

Τετάρτη 30 Μαρτίου: Δεύτερη συνάντηση της «Φιλικής-Εχθρικής» Συμμαχίας στα γραφεία του Συλλόγου. Τα τρία μέλη αντιμετώπισαν προβλήματα πολλά! Έπαιζε η εθνική μας ομάδα (= τρελλό άγχος και καθόλου δουλειά!).

Η γραφίστας Φλώρα Βιντζηλαίου (επωνομαζόμενη πλέον Υψηλάντης), που μετά από πολύ κόπο και μεγάλες απορρίψεις από άλλους, βρέθηκε και ήταν έτοιμη να βοηθήσει με την εμπειρία της στο εγχείρημα της Συμμαχίας. Είχε ειδοποιηθεί και ήδη ήταν στο δρόμο προς το κατάγωγι της έμπνευσης (τα γραφεία του Συλλόγου δηλαδή...). Δεν έπαιζε όμως το DVD του Τσακάλωφ στον υπολογιστή του Συλλόγου! Άρα δεν μπορούσαμε να δούμε τις φωτογραφίες, άρα δεν μπορούσαμε να δουλέψουμε άμεσα. Και αφού ο προβληματισμός είχε ζωγραφιστεί στα πρόσωπα των τριών μελών και αφού οι παραβρισκόμενοι στο Σύλλογο φώναζαν και πανηγύριζαν ένα από τα γκολ της Εθνικής μας, εμφανίστηκε ο Υψηλάντης. Ιδέες και προτάσεις άρχισαν να ειπώνονται. Όμως το προηγούμενο πρόβλημα παρέμενε αλυτο! Ο Ξάνθος όμως βρήκε τη λύση! Και ποια ήταν αυτή; Αλλαγή έδρας!

Πέμπτη 31 Μαρτίου: Ο Ξάνθος ξυπνάει από τα άγρια χαράματα (10 το πρωί) για να διαμορφώσει το κείμενο του Τσακάλωφ.

Το φυλλάδιο που κυκλοφόρησε στο Τουριστικό Πανόραμα 2005 στον ΟΛΠ Πειραιά.

λωφ. Η διωρία ήταν μέχρι 11.15 (ο Υψηλάντης το ήθελε έγκαιρα). Κάνοντας αγώνα δρόμου, οι σκέψεις αποτυπώθηκαν και πληκτρολογήθηκαν.

Πέμπτη 31 Μαρτίου, Ξημερώματα Παρασκευής 1ης Απριλίου: Ο Υψηλάντης στέλνει με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) στον Σκουφά το κείμενο των Τσακάλωφ-Ξάνθου.

Παρασκευή 1 Απριλίου: 11.00 π.μ. συνεδρίαση της «Φιλικής-Εχθρικής» Συμμαχίας στο σπίτι του Υψηλάντη.

—Σαν ψέματα είναι η υλοποίηση της ιδέας του φυλλαδίου. Ο Υψηλάντης δείχνει τη δουλειά του. Ο ενθουσιασμός ζωγραφίζεται στα ανυπόμονα και κουρασμένα πρόσωπα της Συμμαχίας. Ξεκίνησαν να κάνουν διορθώσεις και οι τρεις μαζί στο κείμενο, ενώ ο Υψηλάντης φιλοτεχνούσε την πρώτη σελίδα του φυλλαδίου.

Τα καταφέραμε λοιπόν! Απο-

δείξαμε ότι παρά την απειρία, παρά την πίεση του χρόνου και παρά τις εσωτερικές διαμάχες, βγάλαμε μια αξιοπρεπή, όμορφη και με πολύ μεράκι δουλειά!

Μπράβο «Φιλική-Εχθρική» Συμμαχία!...

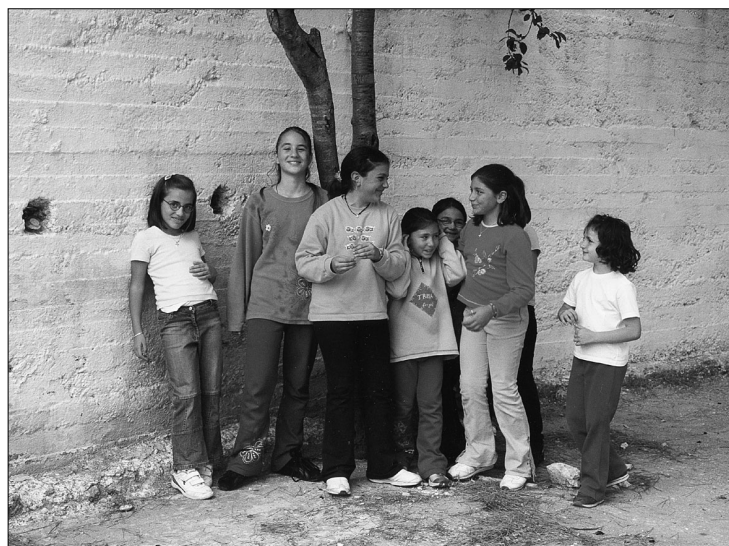
Και για όσους δεν κατάλαβαν... ο Σύλλογος δεν έχει ανάγκη μόνο την ηθική υποστήριξη, αλλά και την οικονομική. Τα τρία νέα παιδιά συνεργάστηκαν κάτω από δύσκολες συνθήκες. Σύμμαχος τελικά της Συμμαχίας ήταν η πίστη τους και η λαχτάρα τους για το χωριό. Η προσπάθειά τους ήταν πολύ μεγάλη για να πραγματοποιήσουν αυτό το μικρό φυλλάδιο. Φανταστείτε τι προσπάθεια θα πρέπει να καταβληθεί για κάτι μεγαλύτερο. Βοηθείστε λοιπόν το έργο των νέων παιδιών, γιατί αυτή σας η συνεισφορά θα αποτελέσει μία δίοδο προς την πραγματοποίηση των ονείρων τους!...

Μαρία Εμμ. Βιτζιλίου

Κωμιακίτικες σχολικές στιγμές

Η 25η Μαρτίου στο χωριό. Στο Ηρώον με την ένδοξη σημαία μας. Σημαιοφόρος η Μαρίνα Βιτζηλαίου (τον Γιάννη του Κατικοκώ-του). Διακρίνονται οι δάσκαλοι Άρης Θώδας, Απόστολος Γκιόλβας, Ελπίδα Παυλίδου και οι μαθητές της ΣΤ' Νίκος Ι. Χωριανόπουλος, Ζωίτσα Γ. Κρητικού, της Ε' Ελισάβετ Σπ. Λιβάνη, Μαργαρίτα Ι. Βιτζηλαίου, της Δ' Φλώρα Ι. Χωριανοπούλου, Γιώργος Αντ. Χωριανόπουλος, Αντώνης Γ. Κρητικός και της Β' Νίκος Ι. Κορρές, Γιάννης Δ. Φραγκουλόπουλος, Κούλα Αντ. Χωριανοπούλου, Μαρία Βασ. Φραγκουλοπούλου, Δημητρία Φρατζέσκου, Άννα Γ. Χωριανοπούλου, Ζωή Πέτρ. Φατούρου, Πόπη Ι. Βιτζηλαίου, Αντωνία Δ. Φραγκουλοπούλου.

Παιδιά που παίζουν στην αυλή του σχολείου της Κωμιακής.

Αν όλα τα παιδιά της γης πιάναν γερά τα χέρια κορίτσια-αγόρια στη σειρά και στήνανε χορό ο κύκλος θα γινότανε πολύ-πολύ μεγάλος και ολόκληρη τη γη μας θ' αγκάλιαζε θαρρώ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΙΤΣΟΣ

«ΑΠΟΛΛΩΝΕΙΑ 2005»

Ανακοίνωση του Συλλόγου Απολλωνιατών Νάξου

Σας ενημερώνουμε ότι το πρόγραμμα των εκδηλώσεων «ΑΠΟΛΛΩΝΕΙΑ 2005», που διοργανώνει ο Σύλλογος Απολλωνιατών Νάξου, έχει ως εξής:

- **11 Αυγούστου 2005:** Παραδοσιακό νησιώτικο γλέντι στην παραλία του Απόλλωνα με μουσικό συγκρότημα και τη συμμετοχή των χορευτικών του Συλλόγου Απολλωνιατών.
- **14 Αυγούστου 2005:** Αναβίωση του πανηγυριού στην Αγία της Νάξου με παραδοσιακή μουσική.
- **28 Αυγούστου 2005:** Εορτασμός του πολιούχου Αγίου Ιωάννη του Απόλλωνα.

Έτσι... χωρίς τίτλο

Είναι περασμένα μεσάνυχτα... ακούω μουσική... Έκου μαζί μου... διάβασε τις λέξεις. «Ελα για λίγο... μόνο για λίγο, ζω και ξαναζώ, κάθε μας στιγμή. / Σε χώρο μυστικό, καρδιά μου, σ' ανταμώνω. / Έλα λίγο... μόνο για λίγο... γύρω μου σιωπή, μιλά μου εσύ... / Όλη μου η ζωή... στα χέρια σου κλεισμένη... / Έλα λίγο... μόνο για λίγο... ». Ερμηνεύει η Ελένη Βιτάλη. Και ίσως σου ακούγομαι υπερβολικός... Δεν μετρώ όμως τους χτύπους της καρδιάς μου.

Δεν μετρώ τίποτε. Αναμένω το πόρισμα... να δω πώς θα ξυπνήσω αύριο.

Αν θα 'μαι καλά. Αν θα σε θυμάμαι. Καληνύχτα.

Κι αν δεν σε ξαναδώ... Θα είσαι εδώ. Θα κοιτώ από τα μάτια σου...

Θα τρως από το στόμα μου... Κι ένα καλοκαίρι θα γευτείς το αλάτι από το σώμα μου...

Θα βουτάς στη θάλασσα του Απόλλωνα της Νάξου και θα βαπτιστείς αιώνια ερωτευμένη με τον Άγιο Ιωάννη... Όχι με μένα... με σένα. Μόνο αυτό μπορώ να σου δώσω και θέλω πολύ να στο δώσω.

Αν έχεις απορίες, αν τρέχουν σκέψεις στο μυαλό σου, μιλά μου. Είσαι Δώρο για μένα. Ένας τόσο αγνός άνθρωπος να με πλησιάσει και να με νιώθει, είναι Δώρο Θεού... όπως είναι και τ' όνομά σου... Πόσο θα ήθελα να αφεθώ... Να πάμε στη Νάξο ή στην Κρήτη... να πεινάμε για αχινούς... να τρέχει από τα σώματά μας η ηδονή... Και να θωρείς από τα μάτια μου... Και να θωρώ από τα μάτια σου. Υγρά, μελιά μάτια! Θα μπορούσαμε να φτιάξουμε τόσα πολλά μαζί... **Μ.Ν.Φ.**

Ο Κανονισμός Καθαριότητας και Προστασίας Περιβάλλοντος Δήμου Δρυμαλίας

Δημοσιεύεται όχι μόνο για ανάγνωση, αλλά κυρίως για εφαρμογή

Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Δρυμαλίας, με την με αριθμό 179/2003 ομόφωνη απόφασή του, όρισε επιτροπή για τη σύνταξη του σχεδίου Κανονισμού Καθαριότητας και Προστασίας του Περιβάλλοντος του Δήμου Δρυμαλίας.

Σχέδιο του Κανονισμού αυτού συνέταξε η Επιτροπή, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Π.Δ. 410/95 κ.λπ.), υποβλήθηκε στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και έγκριση κατά τη συνεδρίαση της 1-12-2003.

Το Δημοτικό Συμβούλιο, αφού έλαβε υπόψη του το σχέδιο του Κανονισμού, τις διατάξεις του Π.Δ. 410/95 και άλλες σχετικές διατάξεις, τις προτάσεις που κατατέθηκαν από δημοτικούς συμβούλους και μετά από διαλογική συζήτηση αποφάσισε ομόφωνα την έγκριση του παρακάτω Κανονισμού Καθαριότητας και Προστασίας του Περιβάλλοντος του Δήμου Δρυμαλίας.

Η απόφαση αυτή του Δημοτικού Συμβουλίου έλαβε αριθμό 308/2003.

Άρθρο 1

Ο Δήμος και οι πολίτες έχουν υποχρέωση να φροντίζουν για την τήρηση της καθαριότητας. Ο Δήμος φροντίζει για: α) την καθαριότητα οδών, πλατειών και κοινόχρηστων χώρων, β) τον καθαρισμό ακτών και παραλιών, γ) για την αποκομιδή των απορριμμάτων που προέρχονται από κατοικίες, καταστήματα κ.λπ., δ) για τη διάθεση των απορριμματοφόρων, ε) για τη διάθεση κάδων και δοχείων απορριμμάτων, στ) για τη λειτουργία προγράμματος ανακύκλωσης, ζ) για τη διάθεση κάδων ανακύκλωσης και η) για οτιδήποτε άλλο εξυπηρετεί τις ανάγκες της καθαριότητας. Οι πολίτες συνεγάζονται για τη βελτίωση και προστασία του περιβάλλοντος αλλά και φροντίζουν να διατηρούν τα χωριά μας καθαρά.

Άρθρο 2

Η αποκομιδή των απορριμμάτων γίνεται με τα απορριμματοφόρα αυτοκίνητα του Δήμου και μεταφέρονται στους καθορισμένους χώρους (σκουπιδότους).

Άρθρο 3

Για τη διατήρηση της καθαριότητας των χώρων, ο Δήμος μεριμνά και τοποθετεί κατά πυκνά διαστήματα καλαίσθητα και εύχρηστα δοχεία, ως και κάδους για τη συγκέντρωση των απορριμμάτων και την ανακύκλωση.

Άρθρο 4

Οι πολίτες υποχρεούνται:

Να κλείνουν τα απορρίμματα μέσα σε γερούς, ανθεκτικούς πλαστικούς σάκους που θα δένονται καλά, ώστε να αποκλείεται η διαρροή του περιεχομένου τους.

Οφείλουν δε, να τοποθετούν τους πλαστικούς σάκους με τα σκουπίδια μέσα στους ειδικούς κάδους του Δήμου τις ημέρες διέλευσης των απορριμματοφόρων οχημάτων.

Χαρτιά (εφημερίδες, περιοδικά κ.λπ.) καθώς και δοχεία αλουμινίου πρέπει να τοποθετούνται στους ειδικούς κάδους ανακύκλωσης του Δήμου.

Απαγορεύεται η τοποθέτηση των σκουπιδιών μπροστά σε άλλα οικήματα κατοικημένα ή μη και σε ελεύθερους χώρους ή οικόπεδα.

Για καταστήματα, γραφεία κ.λπ. οι υπεύθυνοι υποχρεούνται, στα πάσης φύσης απορρίμματα που τοποθετούν προς αποκομιδή (χαρτοκιβώτια-ξυλοκιβώτια κ.λπ.), να έχουν προηγούμενως ελαχιστοποιήσει τον όγκο τους δια πίεσεως, περιδέσεως κ.λπ.

Άρθρο 5

Δεν θεωρούνται απορρίμματα (σκουπίδια) τα άχρηστα μηχανήματα, συσκευές ή άλλα αντικείμενα (θερμοσίφωνες, ηλεκτρ. συσκευές, έπιπλα, μπαταρίες αυτοκινήτων κ.λπ., ελαστικά τροχοφόρων, στρώματα κ.ά.). Αυτά πρέπει να απομακρύνονται από τους ιδιοκτήτες με δικά τους με-

ταφορικά μέσα στους επιτρεπόμενους χώρους του Δήμου ή από φορτηγό του Δήμου σε συνεννόηση με την υπηρεσία καθαριότητας (τηλ. 22850-32624).

Δεν παραλαμβάνονται από το Δήμο άχρηστα υλικά που προέρχονται από οικοδομικές εργασίες (κατεδαφίσεις, ανεγέρσεις, επισκευές κ.λπ.). Αυτά πρέπει να μεταφέρονται από τους ιδιοκτήτες ή τους εργολάβους στους καθορισμένους από το Δήμο χώρους.

Άρθρο 6

Η κατάληψη κοινόχρηστων χώρων (πεζοδρομίων, πλατειών κ.λπ.) με οικοδομικά υλικά, μπάζα κ.λπ. επιτρέπεται μόνο κατόπιν γραπτής άδειας του Τ.Σ. ή του Δήμου, σε προσδιορισμένο χώρο και για καθορισμένο χρονικό διάστημα και ανάλογα με τις ανάγκες επιχώσεων. Πρέπει δε να λαμβάνεται πρόνοια ώστε, τα υλικά να μη ρυπαίνουν το γύρω χώρο, ούτε να εμποδίζουν την κυκλοφορία πεζών και οχημάτων και να απομακρύνονται εντός της τασσόμενης προθεσμίας και το αργότερο σε 10 ημέρες. Πέραν των προβλεπόμενων κυρώσεων από την κείμενη νομοθεσία, ο Δήμος επιβάλλει πρόστιμο 15 ευρώ ανά ημέρα καθυστέρησης πέραν της προθεσμίας.

Άρθρο 7

Δεν επιτρέπεται η εγκατάλειψη τροχοφόρων οχημάτων-μηχανημάτων σε κοινόχρηστους χώρους (δρόμους, πλατείες κ.λπ.). Κατά την παράδοση των πινακίδων κυκλοφορίας στο Γραφείο Συγκοινωνιών ή στην Εφορία οι ιδιοκτήτες οφείλουν να προσκομίζουν και βεβαίωση του Δήμου ότι το εγκαταλειμμένο όχημα δεν καταλαμβάνει κοινόχρηστο χώρο. Σε αντίθετη περίπτωση ο Δήμος, μετά από έγγραφη ενημέρωση των ιδιοκτητών, μεταφέρει τα εγκαταλειμμένα οχήματα σε κατάλληλους χώρους. Στους κατόχους τους θα επιβάλλεται το κόστος της μεταφοράς προσαυξημένο κατά 30%.

Άρθρο 8

Οι ιδιοκτήτες οικοπέδων ή αγροτεμαχίων που βρίσκονται εντός των ορίων οικισμών οφείλουν να τα διατηρούν καθαρά. Οι ιδιοκτήτες οικιών εντός των παραδοσιακών οικισμών, οφείλουν να τις ασπρίζουν τουλάχιστον ανά διετία. Εφόσον αδιαφορούν ο Δήμος έχει δικαίωμα να παρέμβει καθαρίζοντας τους χώρους αυτούς και καταλογίζοντας στους ιδιοκτήτες τα αντίστοιχα έξοδα καθαρισμού, μεταφοράς ή ευπρεπισμού, προσαυξημένα κατά 30%.

Άρθρο 9

Καταστήματα κάθε είδους, υποχρεούνται σε όλη τη διάρκεια της λειτουργίας τους, να φροντίζουν για την καθαριότητα του χώρου που καλύπτουν. Οι υπεύθυνοι των καταστημάτων οφείλουν να διατηρούν τις προσόψεις των καταστημάτων τους καθαρές και να συμβάλλουν στην καθαριότητα των δρόμων και των πεζοδρομίων που καταλαμβάνουν με τραπεζοκαθίσματα ή άλλα εμπορεύματα.

Επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν, κατόπιν αδείας δημοτικών κοινόχρηστων χώρων όπως καφεενεία, καφετέριες, ζαχαροπλαστεία, εστιατόρια, οπωροπωλεία και άλλα, οφείλουν να διατηρούν διαρκώς τους χώρους καθαρούς με δική τους φροντίδα.

Άρθρο 10

Απαγορεύεται η τοποθέτηση πινακίδων

σε δέντρα, τοίχους, στύλους, δημόσιους, δημοτικούς, κοινόχρηστους αλλά και ιδιωτικούς χώρους και γενικά κάθε παρέμβαση σε δημοτικό ή ιδιωτικό χώρο, υποβαθμίζει την αισθητική του περιβάλλοντος και αντιτίθεται στις υπάρχουσες πολεοδομικές διατάξεις για τους παραδοσιακούς οικισμούς και τις σχετικές διατάξεις περί διαφήμισης.

Απαγορεύεται η ρύπανση των τοίχων των δημοσίων και δημοτικών κτιρίων, πάρκων, μνημείων αρχαιολογικών και λοιπών ιστορικών χώρων.

Επιβάλλεται η αντικατάσταση των φωτεινών και ξενόγλωσσων επιγραφών σε

χρονικό διάστημα πέντε (5) μηνών από την έγγραφη ειδοποίησή τους.

Επίσης απαγορεύεται η αφισορύπανση. Στους παραβάτες, πλέον της αφαίρεσης των επιγραφών κ.λπ., επιβάλλεται και ανάλογο πρόστιμο.

Άρθρο 11

Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη κάθε είδους απορριμμάτων [οικοδομικών υλικών, συσκευών, υλικών εκσκαφής (μπάζων) κ.λπ.] στα δίκτυα αποχέτευσης, στους αγωγούς ομβρίων και σε ελεύθερους χώρους του Δήμου, στη διαδρομή προς τους χώρους απόρριψης απορριμμάτων του Δήμου και ιδιαίτερα σε ποτάμια, ακτές, παραλίες και ρέματα. Επίσης απαγορεύονται οι παρεμβάσεις στα ρέματα που δημιουργούν στάσιμα ύδατα. Στους παραβάτες επιβάλλεται η αποκατάσταση του περιβάλλοντος από τους ίδιους ή από το Δήμο, με χρέωση σε βάρος τους των εξόδων μετά από προηγούμενη ειδοποίηση και προθεσμία.

Ως χώροι απόρριψης οικοδομικών υλικών, άχρηστων συσκευών και αντικειμένων ως και απόθεσης πμαζών ορίζονται για:

Το **Δ.Δ. Απεράθου**: Στη χωματερή στη θέση «Μπαμπακίες» στο δρόμο προς τον οικισμό Μουτσούνας.

Το **Δ.Δ. Δαμαριώνα** (3 θέσεις), Νικολιδάκη, Πλεύρη και Αμμωνάκι και στον Δαμαλά (2 θέσεις), στο Δρυ στην πάνω πλευρά και στο χώρο Ελιγμού αυτοκινήτων στο σταθμό.

Το **Δ.Δ. Δανακού**: Στη θέση «Σκάλα» στο δρόμο προς Λυγαριδιά (μόνο για οικοδομικά υλικά και μπάζα). Οι άχρηστες συσκευές και τα αντικείμενα στις χωματερές του Δήμου.

Το **Δ.Δ. Κερανωτής**: Σε δημοτικούς χώρους που θα αποφασίζει το Τ.Σ.

Το **Δ.Δ. Κορώνου**: Κάτωθι του λατομείου στο δρόμο προς Αργοκοίλι για μπάζα και στο χώρο λατομείου μαρμάρων βουνού Κόρωνος αριστερά από το δρόμο για άχρηστα μεταλλικά αντικείμενα.

Το **Δ.Δ. Κωμιακής**: Στον σκουπιδότοπο και σε χώρους που θα υποδεικνύει ο Πρόεδρος του Τ.Σ.

Το **Δ.Δ. Μέσης**: Στη θέση προς Πηγάδι δεξιά από τη γέφυρα (χώρος 5X10).

Το **Δ.Δ. Μονής**: Στην πλατεία του Σπύρου (αριστερά όπως μπαίνουμε).

Το **Δ.Δ. Σκαδού**: Σε δημοτικούς χώρους με υπόδειξη του Προέδρου του Τ.Σ.

Το **Δ.Δ. Φιλωτίου**: Στη χωματερή του Δήμου στη θέση Ρίκες.

Το **Δ.Δ. Χαλκείου**: Στον παλιό σκουπιδότοπο στον Χείμαρρο.

Άρθρο 12

Απαγορεύεται η μετατόπιση των κάδων απορριμμάτων από τη συγκεκριμένη θέση, που έχει προσδιοριστεί από την υπη-

ρεσία καθαριότητας του Δήμου. Μετατόπιση της θέσης κάδου συγκέντρωσης απορριμμάτων, μπορεί να γίνει κατόπιν αιτήσεως και για ειδικούς λόγους και μόνο από το αρμόδιο συνεργείο του Δήμου.

Άρθρο 13

Απαγορεύεται η αυθαίρετη τοποθέτηση κεραιών κινητής τηλεφωνίας, αναμεταδοτών τηλεόρασης και ραδιοφώνων σε δημοτικούς ή κοινοτικούς χώρους χωρίς την προηγούμενη έγκριση του Δήμου. Στους παραβάτες, εκτός της απομάκρυνσης των κεραιών, επιβάλλεται και πρόστιμο από 1.000-3.000 ευρώ για κάθε μήνα παράνομης λειτουργίας.

Άρθρο 14

Σους παραβάτες των διατάξεων των άρθρων 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 και 12 επιβάλλεται πρόστιμο 20-500 ευρώ σύμφωνα με το άρθρο 15.

Άρθρο 15

Οι παραβάσεις του παρόντος κανονισμού διαπιστώνονται, από τους Προέδρους των Τ.Σ., ή από υπαλλήλους της Δημοτικής Αστυνομίας ή από υπαλλήλους του Δήμου και τα αστυνομικά όργανα. Τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Δημάρχου εξουσιοδοτημένου προς τούτο από το Δ.Σ. και ύστερα από σχετική απόφαση του Δ.Σ. καθορισμού του είδους των παραβάσεων και του ύψους των προστίμων.

Οι παραβάτες του κανονισμού αυτού δώκονται κατά τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα της Νομοθεσίας για την προστασία της περιουσίας των Ο.Τ.Α. ή άλλων ειδικών νόμων και τους επιβάλλονται οι νόμιμες κυρώσεις.

Άρθρο 16

Μπορεί να δημιουργηθεί από το Δήμο επιτροπή για τη σύσταση εθελοντικής ομάδας προστασίας του περιβάλλοντος με στόχους, την ευαισθητοποίηση των πολιτών σε περιβαλλοντικά θέματα, δέντροφυτεύσεις, οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων ανακύκλωσης, συνεργασία με άλλες οικολογικές ομάδες, πολιτιστικούς σεγανισμούς, οργανώσεις, σχολεία κ.λπ.

Άρθρο 9

Επισημαίνεται η τήρηση των διατάξεων α. Περί οικοδόμησης αποπεράτωσης των όψεων των οικοδομών και χρήσης υλικών στους παραδοσιακούς οικισμούς.

β. Περί ηχορύπανσης.

γ. Υγειονομικές διατάξεις περί σταυλισμού ζώων.

δ. Κανονιστική διάταξη για υδρεύσεις-αρδεύσεις.

ε. Δασονομικές διατάξεις για την υλοτομία δέντρων.

ζ. Κανονισμού νεκροκαφείων του Δήμου Δρυμαλίας.

Άρθρο 18

Για τη λειτουργία της υπηρεσίας καθαριότητας επιβάλλονται τέλη, που καθορίζονται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, σε ύψος που να καλύπτονται πάντα οι ανταποδοτικές δαπάνες και εισπράττονται μαζί με τους λογαριασμούς της Δ.Ε.Η.

Άρθρο 19

1. Οι διατάξεις αυτού του Κανονισμού υπερισχύουν όταν δεν είναι αντίθετες από τις Γενικές Υγειονομικές Διατάξεις του Κράτους.

2. Κάθε άλλη περίπτωση που δεν προβλέπεται σ' αυτόν τον Κανονισμό, αντιμετωπίζεται με βάση τις διατάξεις του Δημοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/95).

3. Ο παρών κανονισμός τίθεται σε ισχύ αμέσως μετά την ψήφισή του από το Δημοτικό Συμβούλιο και ισχύει μέχρις ότου τροποποιηθεί στο σύνολό του ή κατ' άρθρο, την δε εφαρμογή του εποπτεύουν οι Πρόεδροι των Τ.Σ., ο Δήμαρχος, οι Υπηρεσίες του Δήμου και τα αστυνομικά όργανα.

μικρα και μεγαλα

Γράφει η **Κατερίνα Μυλωνά**

➔ **Εντάχθηκε** στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ν. Αιγαίου το έργο κατασκευής δεξαμενής 300 κ.μ., δικτύου ύδρευσης και αντλιοστασίου στο χωριό μας. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 164.000 ευρώ.

➔ **Επίσης**, εντάχθηκε στο Π.Ε.Π. Ν. Αιγίου η κατασκευή Δημοτικού Σχολείου στον Απόλλωνα. Το σχολικό κτίριο δύο ορόφων, συνολικής επιφάνειας 201 τ.μ., αναμένεται να ολοκληρωθεί στο τέλος Μαρτίου του 2006. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 150.000 ευρώ.

➔ **Και τα δύο έργα** θα χρηματοδοτηθούν κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και κατά 25% από το Ελληνικό Δημόσιο.

➔ **Αποφασίστηκε** διαδημοτική συνεργασία Δήμου Νάξου και Δήμου Δρυμαλίας όσον αφορά τον τουριστικό τομέα και πραγματοποιήθηκε στο Πανόραμα Τουρισμού.

➔ **Πραγματοποιήθηκε** στις αρχές Απριλίου το σεμινάριο, το οποίο αφορούσε την κατασκευή λιθόστρωτων μονοπατιών. Οι τεχνίτες λιθόστρωσαν παραδοσιακά το αρχικό τμήμα του μονοπατιού, το οποίο οδηγεί στην πηγή της Εμπολής του Απόλλωνα. Εκτός από Κωμιακίτες τεχνίτες πήραν μέρος και τεχνίτες άλλων χωρών.

➔ **Προσαύξηση** 1,2 ευρώ έχει επιβληθεί στα εισιτήρια οι-

κονομικής θέσης των πλοίων Blue Star. Η αύξηση αυτή είναι αντίθετη προς την ισχύουσα νομοθεσία για τον καθορισμό ανώτατου ορίου τιμής οικονομικής θέσης και εύλογα έχει φέρει διαμαρτυρίες εκ μέρους των ταξιδιωτών των πλοίων αυτών.

➔ **Ο Δήμος Νάξου** ξεκίνησε την οργάνωση παραλιών με σκοπό την ανάκτηση γαλάζιας σημαίας. Έτσι, σε πρώτη φάση, θα τοποθετηθεί τουαλέτες και για άτομα με ειδικές ανάγκες, πληροφοριακές πινακίδες και ό,τι άλλο χρειαστεί στις παραλίες Αγ. Γεωργίου, Αγ. Προκοπίου και Αγ. Άννας.

➔ **Αίτημα** για έκτακτη επιχορήγηση 300.000 ευρώ έχει διατυπώσει το Επαρχείο στον αρμόδιο Υπουργό, με σκοπό να αποκατασταθούν οι ζημιές στο κεντρικό οδικό δίκτυο Νάξου, οι οποίες προκλήθηκαν από έντονες βροχοπτώσεις. Απάντηση δεν έχει δοθεί ακόμη, αν και τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια των οδηγών και συνεπιβατών τους.

➔ **Υπόμνημα** στους υπουργούς Υγείας και Εμπορικής Ναυτιλίας έστειλαν οι συνταξιούχοι, ώστε οι Υπουργοί να μεριμνήσουν για να υπάρχει σ' όλα τα πλοία κατάλληλα εξοπλισμένα καμπίνα για τη μεταφορά των ασθενών. Αναμένεται απάντηση.

➔ **Ο υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας** κατέθεσε πρόταση στον υπουργό Υγείας, σύμφωνα με την οποία, αν οι γιατροί το επιθυμούν να μπορούν να κάνουν το αγροτικό τους σε επιβατικά πλοία.

➔ **Η κυβέρνηση** προχώρησε στην απελευθέρωση του ναυλογίου επιβατών οικονομικής θέσης στα πλοία τα οποία θα αποπλέουν από Ραφήνα, Λαύριο, Ελευσίνα και Κύμη. Οι πλοιοκτήτες ωστόσο ζητούν πλήρη απελευθέρωση του ναυλογίου σε όλα τα λιμάνια.

➔ **Αυξήσεις** στα εισιτήρια από 3,4-6% αναμένεται να ισχύουν μετά το Πάσχα. Τα εισιτήρια θα είναι «πετρελαιοεξαρτώμενα», πράγμα το οποίο σημαίνει ότι όταν το πετρέλαιο έχει υψηλή τιμή, τα ναύλα θα αυξάνονται. Όταν το πετρέλαιο έχει χαμηλή τιμή, τα ναύλα θα είναι φθηνότερα. Για το λόγο αυτό η Ένωση Εφοπλιστών Ακτοπλοΐας και το Ναυτικό Επιμελητήριο Ελλάδας έχουν ζητήσει στοιχεία για το κόστος των καυσίμων.

➔ **Η παναιγιακή** συντονιστική επιτροπή ζήτησε από το Υ.Ε.Ν. και το Συμβούλιο Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών να μην προβούν σε αύξηση της τιμής των εισιτηρίων, αλλά να μειωθούν οι τιμές και να μπουν περισσότερα πλοία στις ακτοπλοϊκές γραμμές.

➔ **Στις αρχές Απριλίου** οι μελετητές παρέδωσαν το σχέδιο για το νέο λιμάνι της Νάξου. Στο σχέδιο προβλέπεται διαπλάτυνση και επιμήκυνση του λιμανιού με σκοπό την προσέγγιση περισσότερων και μεγαλύτερων πλοίων.

➔ **Σε πλωτά αεροδρόμια** θα μετατραπούν τα λιμάνια της Ίου, της Πάτμου, της Καλύμνου και της Σύρου, αφού τον Ιούνιο θ' αρχίσουν τακτικές πτήσεις υδροπλάνων, τα οποία θα συνδέουν καθημερινά τα παραπάνω νησιά με την Αθηνά. Το εισιτήριό τους θα είναι φθηνότερο από τα άλλα αεροπλάνα, αλλά πιο ακριβό από των πλοίων.

Το φαρμακείο της φύσης

Γράφει η **Πόπη Μυλωνά**

Τελειόφοιτη της φαρμακευτικής σχολής Αθηνών

Καθημερινά καταναλώνουμε σε διάφορες μορφές σημαντικές ποσότητες τσαγιού, κακάο και καφέ. Οι ουσίες αυτές, αν και έχουν διαφορετική μεταξύ τους προέλευση είναι ιδιαίτερα δημοφιλείς παγκοσμίως, ενώ για τις χώρες όπου καλλιεργούνται αποτελούν σημαντική πηγή της εθνικής οικονομίας. Από φαρμακολογικής πλευράς και τα τρία φυτά περιέχουν (σε διαφορετικές ποσότητες) δραστικές ουσίες (αλκαλοειδή) που ανήκουν στην κατηγορία των ξανθονών (καφεΐνη, θεοβρωμίνη, θεοφυλλίνη).

☑ **Καφές (Coffea arabica, οικ. Rubraceae).** Δέντρο ύψους 7-8 μ. που προέρχεται από την Αιθιοπία και μεταφέρθηκε περίπου το 1700 στην Αμερική. Σήμερα καλλιεργείται στο Καμερούν, την Ινδία, τη Βραζιλία, τη Μαδαγασκάρη. Η χρήση του καφέ ως ρόφημα πέρασε από τους Άραβες μέσω της Βενετίας σ' όλη την Ευρώπη. Από τον καρπό του δέντρου και συγκεκριμένα από τους σπόρους, μετά από κατεργασία παίρνουμε τον καφέ με τη γνωστή του μορφή. Το χαρακτηριστικό του άρωμα οφείλεται στην καφεόνη που αποτελείται από φουρφουρόλη (50%), βαλεριανό οξύ και χλωρογενικό οξύ. Στη δρόγη ακόμα περιέχονται καφετανικά οξέα, αζωτούχες ουσίες και η δραστική ουσία καφεΐνη. Η καθαρή μορφή της καφεΐνης χρησιμοποιείται για φαρμακευτικούς σκοπούς. Συγκεκριμένα έχει δράση (διεγερτική) στο κεντρικό νευρικό σύστημα (ΚΝΣ), στα νεφρά (διουρητική), στους μυς (βελτίωση του μυϊκού τόνου), στην καρδιά (καρδιοτονωτική), ενώ προκαλεί και αύξηση της γαστρικής εκκρίσεως. Η καφεΐνη χρησιμοποιείται επίσης σε περιπτώσεις δηλητηρίασης από όπιο. Ωστόσο ο καφές λόγω των συστατικών του δύναται να προκαλέσει σε μερικές περιπτώσεις ταχυκαρδία, αϋπνία, δυσπεψία ή αύξηση της αρτηριακής πίεσης.

☑ **Κακάο (Cacao Theobroma, οικ. Sterculaceae).** Δέντρο ύψους 8-10 μ. προερχόμενο από την κεντρική Αμερική. Γνωστό στους Ινδιάνους από την αρχαιότητα, διαδόθηκε σ' όλο τον κόσμο έπειτα από την ανακάλυψη της Αμερικής. Το κακάο προκύπτει από την κατεργασία των σπόρων του φρούτου του. Περιέχει λιπιδικές ουσίες, βούτυρο του κακάο (50%), πρωτεΐνες, πολυφαινόλες, ταννίνες και σάκχαρα. Επίσης βιταμίνες του συμπλέγματος Β και αλκαλοειδή, κυρίως θεοβρωμίνη και καφεΐνη. Η δράση του είναι κυρίως διουρητική, διεγερτική του ΚΝΣ, ενώ εξαιτίας των λιπιδικών ουσιών ενεργοποιεί ειδικούς ενδογενείς υποδοχείς του νευρικού συστήματος, υπεύθυνες για το αποτέλεσμα του ευχάριστου κορεσμού που ακολουθεί τη χρήση σοκολάτας. Το κακάο χρησιμοποιείται διατροφικά, ενώ το βούτυρο του κακάο χρησιμοποιείται σαν έκδοχο για την παρασκευή αλοιφών, καλλυντικών προϊόντων ή σαν διορθωτικό γεύσης.

☑ **Τσαΐ (Te sinestris, οικ. Tea-cee).** Δέντρο ύψους 10 μ. προερχόμενο από τη Βιρμανία, που μέσω των Ολλανδών και των Άγγλων κατακτητών διαδόθηκε η καλλιέργειά του στη Ν. Ασία. Συλλέγονται οι ακραίοι βλαστοί που δεν έχουν ανοίξει και η συγκομιδή γίνεται όλο το χρόνο. Υπάρχουν διάφορες ποικιλίες τσαγιού που η διαφορετικότητά τους συνίσταται όχι μόνο στην ποικιλία των φύλλων που συλλέγονται, αλλά και στη διαφορετική κατεργασία μετά τη συγκομιδή. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι το πράσινο τσαΐ στο οποίο έχουν καταστραφεί τα ένζυμα και το μαύρο τσαΐ που προέρχεται κατόπιν ενζυματικής ζύμωσης. Το τσαΐ περιέχει αιθέρια έλαια, ένζυμα, βιταμίνες (C και όλες του συμπλέγματος Β), καφεΐνη, τείνη, θεοβρωμίνη και θεοφυλλίνη. Η δράση του είναι τονωτική, διουρητική, αντιδιαρροϊκή (λόγω των ταννινών), ενώ δύναται να χρησιμοποιηθεί σαν αντισπασμωδικό με αλκαλοειδή (λόγω δεψικών ουσιών). Το τσαΐ επίσης έχει δράση κατά της δυσεντερίας, οφειλόμενης σε βακτήρια και αμοιβάδες.

και άλλα αυθεντικά - κωμιακίτικα

☒ **Φε-φε-φεύγα, ωρέ παιδί...** Ο μακαριστός και αξέχαστος παπα-Γληόρης (Γρηγόριος Συνοίκης) που υπηρέτησε στη Θεοσκεπαστή για πολλά χρόνια, υπήρξε σεβάσμιος και καλοκάγαθος φυσιογνωμία. Ήταν Ηπειρώτης, τραυματίας του Αλβανικού μετώπου, καλοερόπατος, δηλαδή αρχιμανδρίτης. Προήρχετο δε κατά σύμπτωση από το ίδιο Μοναστήρι που μόνασε και ο δικός μας ο π. Παντελεήμονας (Μονή Ξενοφώντος). Ο παπα-Γληόρης ως λειτουργός υπήρξε άφογος. Λειτουργικότητα και συνεπής στα ιερατικά του καθήκοντα. Αν άγιασε, όμως, δεν άγιασε για τη συνέπειά του. Αλλά γιατί «μαρτύρησε» κυριολεκτικά από τις διαολικές μικρών και μεγάλων, που εκμεταλλεύονταν την αγαθοσύνη του. Όταν αντιλαμβανότανος ότι είχε πέσει πάνω πειράγματος, άπνιξε, τον έβλεπε το ηπειρώτικό του και το εξόρκιζε με την παραπάνω χαρακτηριστική φράση: Φε-φε-φεύγα, ωρέ παιδί.

☒ **Δεν είσαι ο παπα-Γληόρης.** Ένας κόπελος πλησίασε τον παπά για μια μέρα φορώντας το πιο αγγελικό και σοβαρό του ύφος και αφού του φίλησε το χέρι, στάθηκε μπροστά του και τον παρατηρούσε προσεκτικά. Από πάνω μέχρι κάτω... Ο παπάς απορημένος ρώτησε:

–Τι κοιτάς, ωρέ παιδί; Τσιμουδιά ο... διαβολάκος.
–Τι είναι, ωρέ παιδί;
–Δεν είσαι ο παπα-Γληόρης, αποφαίνεται ο πιτσιρικάς.
–Και ποιος είμαι;
–Α, δεν ηξέρω ποιος είσαι, αλλά

δεν είσαι ο παπα-Γληόρης.

–Τι λες, ωρέ παιδί! Φε-φε-φεύγα, ωρέ παιδί.

–Αυτό που σου λέω! Δεν είσαι... Φαντάζεστε τι έγινε όταν ο αγαθός παπάς σε λίγο ρωτούσε εμπιστευτικά ένα επίτροπο στο καφενείο:

–Ποιος είμαι, ωρέ;
Και ο αθεόφοβος να του απαντά:
–Σάματις ξέρω και γω; Δε πας στον παπα-Γληόρη να σου πει... Εκείνος θα ξέρει...

☒ **Θυμάται... το μαυρολύκωμα.** Ο ομηρικός γυναικοκαυγάς που είχε αρχίσει από τα χαράματα σε δίστρατο του χωριού – δι' ασήμαντον αφορμήν; – είχε φτάσει στο αποκορύφωμά του την ώρα που μπρόβαλε στο σπιαστό (και στο επίκεντρο του καυγά) ο μαστρο-Μανόλης (γεωργός ήτανε, αλλά το πρόθεμα μαστρο- το βάζω για το ξεκάρφωμα). Ήταν ο καιρός κατάλληλος για αλώνισμα και είχε κατεβεί στην κάτω γειτονιά για να πάρει «δανεικά» δυο ζωντόβολα (γαδάροι) να κάμει τη δουλειά ντου. Κεντούσε λοιπόν τσι γαδάροι, είχε κουτσαργήσει κιόλας, όταν ακούει άνωθεν εκ του ενός των εναντίων παραθύρων φοβεράν την επιταγήν:

–Μάρτυρας είσαι, μαστρο-Μανόλη, για το ήντα μούπενε ευτή η... γαδάρα.

Φαινομενικά ατάραχος ο συμπαθής χωριανός, στηρίχτηκε σ' αυτήν την τελευταία λέξη και απολογητικά της απάντησε:

–Ήντα να κάμω, που θυμάται το μαυρολύκωμα... Νάάά! ρίχνοντας

μια γερή ξυλιά στα καπούλια του δύστυχου ζώου. Και προσπέρασε βιαστικά τις... συμπληγάδες.

Πιο πάνω συνάντησε το σύδεκνο και του εξιστόρησε το συμβάν.

–Το κήκενε η καρδιά μου το καμένο το ζωντόβολο, αλλά ήτανε ο μόνος τρόπος να γλιτώσω και γω και κείνες από δικαστικές περιπέτειες.

Την άλλη μέρα που είχε επέλθει ηρεμία στη γειτονιά και οι γειτόνισες είχανε ξεχάσει γιατί καυγαδίζανε, αφού είπανε την πρώτη καλημέρα, λείει η μια (μάλλον η ένοχη):

–Περασμένα δα και ξεχασμένα, μωρή, νερό κι αλάτι.

Αλλά η άλλη της το κρατούσε και ήθελε να πει την τελευταία κουβέντα:

–Να χρωστέis χάρη στον άνθρωπο με τσι γαδάροι που είναι θεόκουφοι και δεν ήκουσενε τα καθέκαστα, αλλιώς θα σ' είχα στείλει στα Λαζαρέτα...

Σ. Σ. : Κάθε ομοιότητα με πρόσωπα και γεγονότα είναι τυχαία και τα ονόματα είναι συμπτωματικά.

–Ανέκαθεν οι Κωμιακίτες υπήρξαν φιλόδοκοι (Β. Φραγκουλόπουλος;).

–Κεντούσε: Οδηγούσε-συνόδεε με γοργό ρυθμό τα ζώα.

–Λαζαρέτα: Ποινικές φυλακές στη Σύρο.

–Μωρή: Προσφώνηση οικειότητας. Για τους άντρες: μωρέ. Π. χ. : 1) Μωρή κάτσε δα να σε δούμε μια ιχιά. 2) Μη στενοχωριέσαι μωρή καμένη κι όλα θα ενοούνε σιγά-σιγά. 3) Μωρέ τίνος είσαι συ, τ' αφέντη σου ή τη μάνας σου.

ΚΩΣΤΑΣ ΓΕΩΡΓ. ΧΩΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ - ΗΛ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Τηλ. 210-6614275, Κιν. 6972-770626

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Βαπτίσεις

• Ο Πέτρος Καρποδίνης και η Μαρία Λιανή (του Τρυφερομανόλη) βάπτισαν το γιο τους στις 22 Μαΐου, στην εκκλησία της Ευαγγελίστριας στα Λιόσια. Ως ανάδοχοι παρέσθησαν ο Σάκης Αμπάτης και η Πανωραία και του έδωσαν το όνομα Γεράσιμος.

Γάμοι

• Ο Στυλιανός Βιτζηλαίος του Μιχαήλ (εγγονός του Μπακιρογιάννη) και της Σοφίας (του Γκαγκαδογιάννη) και η Χρύσα Μιχαλαριά από τη Σπάρτη, παντρεύτηκαν στις 12 Μαρτίου, στον Άγιο Ελευθέριο Αχαρνών.

Θάνατοι

• Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα ο Δημήτρης Σουσουνης του Σουσουνοκωσταντή.
• Πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε η Ειρήνη σύζυγος του Ραφτοσελιανού και θυγατέρα του Βλαχονικόλα. Η είδηση για το θάνατό της βρήκε στην εφημερίδα στο τυπογραφείο και η νεκρολογία της θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο μας.

Εις μνημόσυνον αιώνιον έσται δίκαιος

Επιμέλεια: Παναγιώτης Λιανής

Σοφία Εμμ. Φρατζέσκου (Ψαραμπαδομανώλενα) 1909-2005

Πλησίαζε σχεδόν έναν αιώνα ζωής, όταν έφυγε, μες στην Αναστάσιμη λαμπροβδομάδα, πλήρης ημερών και έργων, η 96χρονη χωριανή μας. Στις 5 του Μάη, την παραμονή της Παναγίας της Αργοκοιλιώτισσας, μια σημαδιακή μέρα. Το τεράστιο έργο της ήταν να αναστήσει και να στηρίξει μια μεγάλη φαμελιά, παλεύοντας νυχθημερόν, όπως τόσες και τόσες Κωμιακίτισσες. Αυτός ήταν κανόνας της παλιάς εποχής. Όμως τα τραγικά χτυπήματα της μοίρας και τα πικρά ποτήρια που δοκίμασε και ήπιε, μέχρι τέλους, υπογραμμίζουν και γιατί ήταν σημαδιακή η μέρα που έφυγε. Τη μέρα που γιόρταζε η Παναγιά, η μάνα των μανάδων, πονεμένη και εκείνη, «τετρωμένη τα σπλάχνα πικρώς» όπως την είδαμε στον επιτάφιο, η ίδια που παραγορούσε τη μεταστάσα χωριανή μας και η ίδια που την υποδέχτηκε στο υπέρλαμπρο, αναστάσιμο και ζωδόχο υπερπέραν, ένθα ουκ εστι πόνος, ου λύπη, ου στεναγμός, αλλά ζωή ατελεύτητος...

Η αείμνηστη κερα-Σοφία, αντιπροσωπευτικός τύπος της παλιάς ξωμάχας Κωμιακίτισσας, υπήρξε εξαιρετικά εργατική και νοικοκυρά. Αεικίνητη και ακούραστη κατάφερνε να προλαβαίνει τα πάντα. Όπως η βιβλική γυναίκα για την

Προσφορές

• Ο Γιάνης Εμμ. Φρατζέσκος, στη μνήμη των γονιών και των εκλιπόντων αδελφών του Γιάννη (χάθηκε στην Κατοχή), Τζώρτζου (πνίγηκε στο δυστύχημα της γέφυρας στην Κουκουμαύλα το 1958) και Δημήτρη (που έφυγε πρόωρα, μόλις 56 ετών) προσφέρει το ποσό των 1.500 ευρώ για ενίσχυση της εφημερίδας μας, καλύπτοντας ουσιαστικά όλα τα έξοδα για την έκδοση του παρόντος φύλλου. Στη σελίδα 10 δημοσιεύουμε αφιέρωμα μνήμης στην οικογένεια του Ψαραμπαδομανόλη, με ενδιαφέροντα λαογραφικά στοιχεία και σπάνιες παλιές φωτογραφίες.

• Αντί στεφάνων για το χαμό της θείας τους Σοφίας Εμμ. Φραντζέσκου, τα αδέρφια **Γεώργιος Χωριανόπουλος, Βούλα Εμμ. Ανδρή, Σοφία Γεωργ. Πλατανοπούλου, Κυριακή Γεωργ. Γερονικολοπούλου** προσέφεραν το ποσό των 160 ευρώ στην «Κ».

• Η οικογένεια του **Κωνσταντίνου Γρ. Αγγελή**, του αγαπητού και προσφιούς σε όλους τους Κωμιακίτες αξέχαστου Γληροκώτσου, προσφέρει στο Σύλλογο το ποσό των 400 ευρώ για την υλοποίηση του υψηλού στόχου για την ίδρυση του Μουσείου Πολιτισμού και Ιστορίας του χωριού μας στην Κωμιακή.

εντιμότητα και την καλοσύνη της σπουδαίας φαμελιάς του Μουστακογιάννη και της Καλλιόπης του Λυερομανόλη, υπήρξε πρότυπο νοικοκυράς συζύγου, μάνας και γιαγιάς.

Γι' αυτήν την καλοσυνάτη και μοναδική γιαγιά, μιλούν από καρδιάς τα εγγόνια της:

Τα λόγια που έχω να πω για τη γιαγιά μου, δεν χωρούν σε πέντε σειρές. Ήταν η καλύτερη γιαγιά του κόσμου. Ξαν άνθρωπος ποτέ δεν είχε πει «όχι» σε κανέναν. Κι εγώ θα προσπαθώ να της μοιάσω και να γίνω τόσο καλή όσο και κείνη.

*Η αγαπημένη σου εγγονή
Ιωάννα*

Την γιαγιά μου την αγαπούσα πάρα πολύ. Ήταν για μένα το πολυτιμότερο πράγμα στη ζωή μου. Ήταν σαν ένας άγγελος. Η γιαγιά μου ήταν τα πάντα για μένα. Ήταν ο θησαυρός μου.

*Ο εγγονός σου
Στέλιος*

Η γιαγιά μου ήταν κάτι το ξεχωριστό. Μας έμαθε να μην είμαστε ιδιοτροποι. Μας υποστήριζε στις καλές και στις κακές στιγμές της ζωής μας. Το βλέμμα της έφτανε για να μας πει αν ήταν καλό ή κακό αυτό που κάναμε. Ήθελε το καλό όλων μας. Η γιαγιά μου θα βρίσκεται συνέχεια στο μυαλό μας, ένα κομμάτι της καρδιάς μου της ανήκει. Ήταν ένας πραγματικός άγγελος.

*Με πολλή αγάπη
από την εγγονή σου
Κωνσταντίνα*

Δuo λόγια στο 40ήμερο μνημόσυνο του Κωνσταντίνου Γρ. Αγγελή (Γληροκώτσου)

Ο αείμνηστος Γληροκώτσος υπήρξε σπουδαία φυσιογνωμία του χωριού. Έντιμος, ντόμπρος, εργατικός, ακούραστος και με μια παροιμιώδη σωματική ρώμη. Καλός οικογενειάρχης, έμπιστος φίλος, περιζήτητος στις παρέες. Ο λόγος του ήταν συμβόλαιο, σωστός και μετρημένος. Η σύνεση, η λογική και η σωφροσύνη ως αρετές που τον χαρακτήριζαν πέρασαν στις σελίδες της ιστορίας του χωριού, αφού στην ιστορική, τραγική και οδυνηρή συλλογική μνήμη έχει καταγραφεί και η ζωντανή μαρτυρία του για το τραγικό δυστύχημα στη γέφυρα της Κουκουμαύλας το Σεπτέμβρη του 1958 που χάθηκαν 13 χωριανοί μας.

Στο χρονικό του θλιβερού δράματος της 4ης Σεπτεμβρίου 1958, που έγραψε ο αείμνηστος Σταθάκης και δημοσιεύτηκε στον β' τόμο του βιβλίου «Κωμιακή», αναφέρονται μεταξύ άλλων τα εξής (σελ. 235-236):

Ο ίδιος ο Αγγελής λέγει ότι αφού έβλεπε και δυνάμωνε ο ποταμός, τους είπε: «*Πάμε, βρε παιδιά, να φύγουμε, γιατί θα χαθούμε εδώ που ήρθαμε*». Και του απήντησε λέγει ο επικεφαλής Καραμολέγκος με τη φράση: «*Άντε, βρε δειλέ*». Και έφυγε αμέσως ο Αγγελής και τον ηκολούθησαν ο Γρηγόρης Κων. Γερονικολόπουλος... και μαζί με τους δύο αυτούς και ο Κωνσταντίνος Γ. Κρητικός ηκολούθησε και έφυγαν και τους άφησαν τους 13 με το συνηθισμένο καλαμπούρι. Άμα βγήκαν από το κάτω μέρος της γέφυρας, ανέβηκαν εις τον δρόμον και τότε ως λέγει ο Αγγελής μέσα στο τρομερό εκείνο σάλο του κατακλυσμού είδε λέγει ένα τρομερό υδάτινο όγκο, ο οποίος κατέβαινε από επάνω το ρέμα του Αγίου Γεωργίου με ακατάσχετο ορμή και έσερνε μαζί του όλα τα μπάζα της γέφυρας του Αγίου Γεωργίου, πέτρες χώματα με το νερό μαζί και όρμησεν εναντίον της γέφυρας που ήτο τα 13 άτομα και τους οποίους παρέσυρε προς το πλησίον βράθρον βάθους 300 μέτρων και κατέπνιξε...

Διακρίσεις • πτυχία • μεταπτυχιακά • υποτροφίες • προαγωγές

Θρίαμβος για το Γυμνάσιο Τραγαίας στους Σχολικούς Αγώνες Χορού των Κυκλάδων

Στις 14 Απριλίου διεξήχθησαν, στο Θέατρο Απόλλων στην Ερμούπολη της Σύρου, Σχολικοί Αγώνες Χορού, όπου έλαβαν μέρος Γυμνάσια και Λύκεια των Κυκλάδων. Επιτυχημένα εμφανίστηκαν και οι χορευτικές μαθητικές ομάδες της Νάξου, το Γυμνάσιο-Λύκειο της Τραγαίας, το Γυμνάσιο Βίβλου, το ΤΕΕ Νάξου και το Λύκειο Χώρας Νάξου, προωθώντας επιτυχημένα την μουσικοχορευτική παράδοση του νησιού μας.

Το Γυμνάσιο της Τραγαίας θριαμβεύσε και δικαίως κατέλαβε την πρώτη θέση στις Κυκλάδες, με υπεύθυνη την καθηγήτρια γυμναστικής Κατερίνα Γλαβίνου, αφήνοντας πίσω του στην δεύτερη θέση το Βαλέτειο Γυμνάσιο της Ίου, το οποίο είχε πρωτεύσει πέρυσι, και στην τρίτη θέση το Γυμνάσιο Βίβλου Νάξου.

Στη συνέχεια το χορευτικό μαθητικό συγκρότημα του Γυμνασίου Τραγαίας Νάξου συμμετείχε στους πανελλήνιους αγώνες που έγιναν στη Ρωμαϊκή Αγορά, όπου οι οργανοπαίχτες του αντήχησαν εκεί τον Ναξιώτικο σκοπό ανάμεσα σε ποικίλους παραδο-

σιακούς σκοπούς της Ελλάδας και επιβράβευση της προσπάθειας όλων ήταν η 4η θέση.

Στα Λύκεια, το Λύκειο της Ίου πήρε το πρώτο βραβείο, δεύτερο ήρθε το ΤΕΕ Φιλοτίου Νάξου και τρίτο το Ενιαίο Λύκειο Χώρας Νάξου. **Αξίζει ν' αναφερθεί πως στο Λύκειο της Τραγαίας έλαβαν μέρος και δύο συγχωριανές μας, η Μαρία Μυλωνά και η Κούλα Μυλωνά, οι οποίες ανέδειξαν ένα γνήσιο Κωμιακτικό χορευτικό πνεύμα!**

Κάθε χρόνο το επίπεδο των μαθητών-χορευτών γίνεται όλο και υψηλότερο στους σχολικούς αγώνες χορού και τα σχολεία της Νάξου καταλαμβάνουν περισσότερες από μία θέσεις στην πρώτη τριάδα!

Ελπίζοντας ότι αυτό πιστοποιεί την μόνιμη «επιστροφή» των νέων στην παράδοση του τόπου τους, ευχόμαστε στους πρωτεύσαντες καλή επιτυχία στη συνέχεια και συγχαίρουμε όλους τους μαθητές για την συμμετοχή τους, διότι η νίκη δεν είναι το έπαθλο, αλλά η ίδια τους η προσπάθεια!

Κατερίνα Αλεξ. Μυλωνά

Τιμήθηκε ο Μανώλης Κατσούρης

Στις 18 Απριλίου 2005, στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Γαλατσίου, ο Σύλλογος Κυνιδαριωτών Νάξου τίμησε τον κ. **Μανώλη Κατσούρη** για τη μεγάλη του προσφορά στον Κυνίδαρο, στη Νάξο αλλά και στις Κυκλάδες.

Ο κ. Μανώλης Κατσούρης ασχολείται με το συλλογικό κίνημα των Κυκλάδων και τη μαχόμενη δημοσιογραφία πάνω από 50 χρόνια, με αποτέλεσμα ο Κυνίδαρος να έχει μόνιμα τη στήλη του

στις Ναξιακές εφημερίδες.

Ο κ. Κατσούρης είναι μια προσωπικότητα που χαίρει της εκτίμησης όλων στην Ομοσπονδία Ναξιακών Συλλόγων, στην Εταιρεία Κυκλαδικών Μελετών, στο Σύλλογο Κυνιδαριωτών και σε ολόκληρη τη Νάξο.

Τον συγχαίρω θερμά και του εύχομαι να συνεχίσει με την ίδια δυναμικότητα τη δραστηριότητά του.

Αντώνης Εμμ. Χωριανόπουλος

Ευχαριστήριο

Ο γιατρός Γιώργος Τρανταλής, σε ευχαριστήριο μήνυμά του προς την εφημερίδα μας για το αφιέρωμά της στην όντως γόνιμη θητεία του στο Αγροτικό Ιατρείο του χωριού, γράφει μεταξύ άλλων αναπολώντας το χωριό:

Ήρθαν πάλι στο νου μου οι υπέροχες αναμνήσεις από το υπέροχο χωριό μας, την Κωμιακή. Θυμήθηκα τα όμορφα πετρώκιστα σοκάκια με τα «στιαστά» τους, τα οποία τέτοια εποχή, που πλησιάζει το Πάσχα, έχουν αρχίσει να γεμίζουν με κόσμο, και που κατά την χρονική περίοδο των εορτών θα πατιώνται από τα γρήγορα βήματα των μικρών παιδιών.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους κατοίκους της Κωμιακής για την ευγένεια που εξέφρασαν

προς το πρόσωπό μου μετά από τη δημοσίευσή στην εφημερίδα του άρθρου του κ. Λιανή, καθώς έτσι μου απέδειξαν για ακόμη μία φορά ότι όλες οι ενέργειες, τις οποίες έκανα κατά την θητεία μου εκεί, τελικώς απέδωσαν τα αναμενόμενα, δηλαδή τα μέσα για την καλύτερη ιατροφαρμακευτική κάλυψη των κατοίκων της Κωμιακής, καθώς και την μεγαλύτερη ευκολία στον εκάστοτε μετέπειτα ιατρό-συνάδελφο, στην επιτέλεση των καθηκόντων του.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το μήνυμα υπογράφεται από τον αγαπητό μας γιατρό με το άκρως συγκινητικό «ο κατ' επιλογήν Κωμιακός». Τον ευχαριστούμε και από τη θέση αυτή ευχόμενοι μια λαμπρή σταδιοδρομία.

Οικοδομικές Επιχειρήσεις

Ιωάννης Εμμ. Φρατζέσκος

Νίγδης και Τυρολόης 5-7
Νέα Ιωνία
τηλ. 210-2717036,
210-2717670
fax 210-2717671

Με την συγκινητική χορηγία του Γιάννη Εμμ. Φρατζέσκου Αφιέρωμα μνήμης στην οικογένεια Εμμανουήλ Φρατζέσκου (Ψαραμπαδομανόλη)

Γενεαλογικά

Η Σοφία Εμμ. Φρατζέσκου ήταν θυγατέρα του έρο-Λεβαϊανοέρρη και της Κατοίκως, το γένος Αγγελή. Τα αδέρφια της ήταν: ο Στέλιος (Τέλης), ο Νικόλας, ο Δημήτρης (Κούρκουλας), ο Γιάννης, ο Κώστας (Κωτσαρέλλος), ο Ευθύμιος (πνίγηκε σε πολεμική επιχείρηση στην Κατοχή), η Μαρία (η Λεωνιδάκενα), η Ελισάβετ και η Ελευθερία.

Ο Εμμανουήλ Φρατζέσκος (1908-1983) ήταν το τρίτο παιδί του έρο-Ψαραμπαδοέρρη και της Παρασκευής το γένος Φραγκουλοπούλου. Τα αδέρφια του ήταν: ο Δημήτρης (ο Φίτσος), ο Κωσταντίνος (ο Νταής), η Αννούσα (του έρο-Ναύτη), Μαρία (η Σκεππονιά-τοέργεννα), η Κατερίνα (η Βλαχοκωσταντιδέννα) και ο Γιάννης.

Στη σκιά του Στριφωτού Εγκρεμού

Ο Ψαραμπαδομανόλης, ονομαστός μεγαλοβόσκος του χωριού μας πλην του χιλιάρημου, διαφέντευε και μεγάλο μέρος της ορεινής Νάξου, σε προβόλια, βοσκοτόπια και αμπελοποτιστικά. Από το Γκισμέ και τα σώχωρα, ως τσι Φούρνους, που είχαν τον καλοκαιρινό μαζωμό. Στο Άρβανίτισσας ήταν ο βασικός μαζωμός και εκεί πέρασαν τα χρόνια της Κατοχής. Ανεξίτηλα άφησε τα ίχνη του, στα ονομαστά αμπέλια του Κατελάνου, στην Πλάκα και στα προβόλια και τα συνεπαρτά στσι Αροχλάδες, στον Αργιό, στου Σφαμένου, στσι Σκάλες, στον Περίβολο, στις Ερυνιές. Στσι Κουλούρες, στην Τραπεζόπετρα, στσι Μεσκούλιες και στσι Σκάλες. Παντού μάντρες, μητάτοι, στέρνες, ληνούδες και αλώνια. Αυτή ήταν η επικράτεια του Εμμανουήλ Φρατζέσκου.

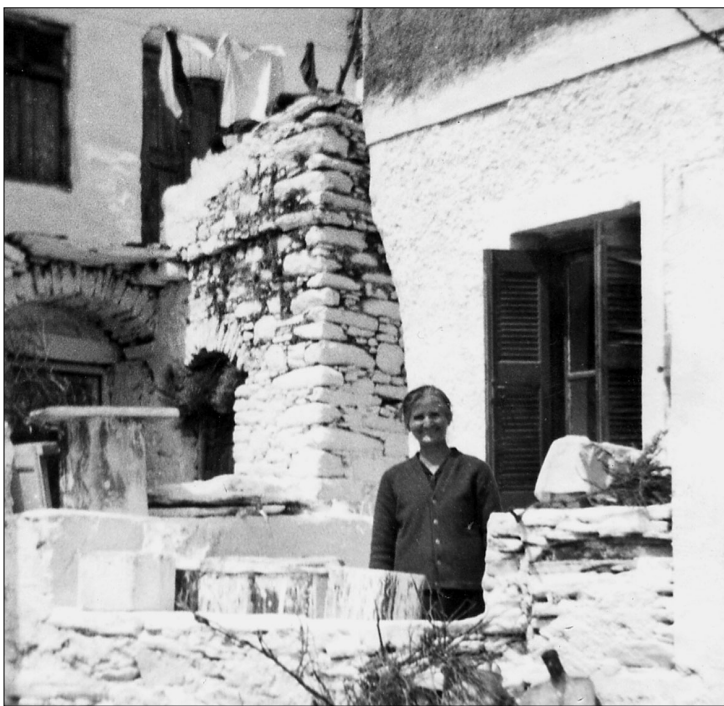

Κι άλλη φωτογραφία, μαρτυρία για το φράγκικο κάστρο της Κωμιακής. Το δώμα του Ψαραμπαδομανόλη ενταγμένο στο συγκρότημα που στο βιβλίο «Κωμιακή» τόμος Γ', τεκμηριώνεται ως το φράγκικο κάστρο της Κωμιακής. Είναι ακόμα μια απόδειξη για την ύπαρξή του, αφού έχει απεριόριστη θέα στο βοριά, την ανατολή και τα νότια. Στη φωτογραφία ο Γιάννης Εμμ. Φρατζέσκος με θέα τον Τρουπητό.

Ο αείμνηστος Εμμανουήλ Γεωργ. Φρατζέσκος, ο πασίγνωστος στο χωριό Ψαραμπαδομανόλης, μαζί με την αξιομακάριστη γυναίκα του, τη Σοφία. Εκείνος νοικοκύρης, άρχοντας, μεγαλοβόσκος και κουβαλητής. Εκείνη αφοσιωμένη πιστή σύζυγος, συνδημιουργός του άντρα της. Ένα γνήσιο αντιπροσωπευτικό αντρούγνο της παλιάς εποχής. Τότε που η γυνή «εφοβείτο τον άνδρα», με την έννοια οτι δούλευε με υπομονή και ακάματο δυναμισμό στο σπίτι και στο χωράφι, αγόγγυστα και δημιουργικά. Με το τσαπούρι στον ώμο, με την κατσίκια να την ακολουθεί, μοχλούσε καθημερινά. Είχε στην έγνοια της όχι μόνο τα έμψυχα, τη φαμελιά και τα ζωντανά, αλλά και το ποτιστικό που έπρεπε να σκαλίζει και να ποτίσει και επιπλέον να διεκδικήσει με δυναμισμό το δικαίωμα στο πότισμα. Τα παιδιά της ακόμα θυμούνται στην απαντήρα της στέρνας του Γκισμέ για την απολυταριά που είχε κόψει ο συχωρεμένος ο Μουσταχογιάννης. Τέτοιες διασκεδαστικές παρενθέσεις έδιναν ακόμα μεγαλύτερη αξία στον αλληλοσεβασμό και στην αλληλοεκτίμηση των χωριανών, αφού όλοι είχαν ένα κοινό στόχο: την επιβίωση με μόχθο αλλά και δυναμικά.

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΚΩΜΙΑΚΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΣΑ

Η Ψαραμπαδομανόλενα.

Το σοκάκι οδηγεί στο σπίτι του Ψαραμπαδομανόλη.

Ένα φιλόξενο αρχοντικό, βοσκίστικο σπίτι που πάντα οι πόρτες του ήταν ανοικτές. Εκεί μεγάλωσε η μεγάλη φαμελιά, παλεύοντας την φτώχεια με αρχοντιά και αξιοπρέπεια. Σε αντίθεση με τον στιχουργό που αναρωτιέται τραγουδώντας για το σπίτι το πατρικό. –Πού είναι ο νοικοκύρης του και η νοικοκυρά του, εμείς είμαστε βέβαιοι ότι είναι εδώ και ζουν ανάμεσά μας, αφού ζουν στη μνήμη των παιδιών, των εγγονών, των διαεγγόνων τους και όλου του χωριού.

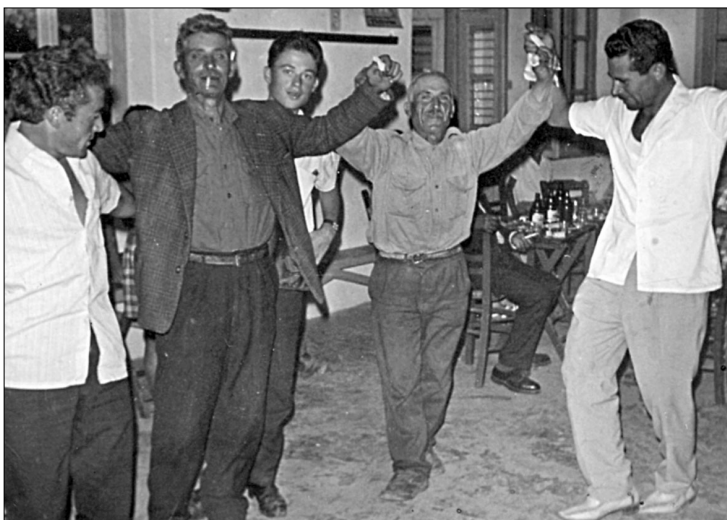
παλιές φωτογραφίες

Λίγο πριν έρθει η μαύρη Κατοχή. Εικονίζονται απο αριστερά ο ευσταλής και εμφανίσσιμος Ψαραμπαδομανόλης, ο μικρός Γιάννης που εξαυλώθηκε μέσα στη φρίκη της φασιστικής σκλαβιάς, ο Γιώργος, ο Τζωρτζος μας όπως τον έλεγαν χαϊδευτικά, που σε ηλικία 25 ετών παρασύρθηκε απο τα λασπωμένα ορμητικά νερά και είχε τραγικό τέλος στην τραγωδία της Κουκουμαύλας το Σεπτέμβριο του '58. Η χαροκαμένη και πολυβασανισμένη μάνα, η πολύπαθη κερα-Σοφία, η Ψαραμπαδομανόλενα, κρατά στην αγκαλιά της το Δημήτρη, που στα '56 του χρόνια τον αποχαιρέτησε με πόνο και οδύνη, ενώ είχε πει νωρίτερα και το πικρό ποτήρι του χαμού του Βασιλάκη. Μια απο τις πιο παλιές φωτογραφίες που εμπιστεύτηκε στην Κορωνίδα, ανταποκρινόμενος με συνέπεια στο κάλεσμά μας, ο Γιάννης Εμμ. Φρατζέσκος.

Αγνάντια το μανρομάρι και ο Τρούλλος. Κωμιακίτες στα φιλόξενα πεζούλια του Νταμπουλομιάλη και της Μιχαλομαριάς, περίπου 1960. Διακρίνονται από αριστερά ο Ναντομανόλης με το γιο του το Δημήτρη. Ο Κώστας ο Φρατζέσκος (του Φίτσου). Καθιστός ο Ψαραμπαδομανόλης και δίπλα ο αδερφός του Κωσταντίνος (ο Νταής).

Ο Εμμανουήλ Φρατζέσκος (Ψαραμπαδομανόλης) ήτανε εκτός από καλός οικογενειάρχης και ιδιαίτερα κοινωνικός άνθρωπος και γλεντζές και χορευτής. Στη φωτογραφία ανάμεσα στον Λεωνίδα, τον Λεωνιδοδημήτρη και τον Λεωνιδοφάνη.

Η Προϊσταμένη της ΚΑ' Εφορείας Προϊστορικών Κλασικών Αρχαιοτήτων απαντά σε επιστολή του Συλλόγου για το Μυκηναϊκό τάφο

Θέμα: Θολωτός τάφος Χωστής στην Κωμιακή Νάξου

Απαντώντας στην παραπάνω επιστολή, σας κάνουμε γνωστά τα εξής:

Ο τάφος της Χωστής δεν παρέμενε άγνωστος μέχρι το 1995. Ήταν γνωστός στην ΚΑ' ΕΠΚΑ, αλλά και στη διεθνή βιβλιογραφία και, μεταξύ άλλων, το 1987 αναφερόταν στο βιβλίο του R.L.N. Barber, *The Cyclades in the Bronze Age*, το οποίο μετέφρασε στα ελληνικά η αρχαιολόγος της ΚΑ' ΕΠΚΑ κ. Ό. Φιλανιώτου.

Ούτε είναι, βέβαια, ξεχασμένος. Με τη χρηματοδότηση από το ΥΠΑΙ έγιναν τα εξής: καθαρισμός του εσωτερικού και αποτύπωση (κάτοψη και τομή), αποξήλωση και απομάκρυνση των νεώτερων αναλημματικών τοίχων οι οποίοι έφραζαν την είσοδο και μικρή ανασκαφική έρευνα, με την

οποία αποκαλύφθηκε η πρόσοψη και ένα μεγάλο τμήμα του δρόμου του μνημείου. Στη συνέχεια εκπονήθηκε οφολομή του θολωτού τάφου και τοπογράφηση του περιβάλλοντος χώρου. Όλες αυτές οι εργασίες ήταν δαπανηρές και χρονοβόρες, αν λάβει κανείς υπόψη και την απόσταση του μνημείου από τη Χώρα και, φυσικά, δεν έγιναν σε διάστημα δύο ημερών. Μια πρώτη ανακοίνωση για το μνημείο, ύστερα από τον καθαρισμό και την αποτύπωσή του, έγινε από την αρχαιολόγο κ. Ο. Φιλανιώτου στο συνέδριο «Η Νάξος διά μέσου των αιώνων» στην Κόρωνο, τον Σεπτέμβριο 2003.

Η ΚΑ' ΕΠΚΑ ασφαλώς δεν θεωρεί ότι οι εργασίες στον τάφο της Χωστής ολοκληρώθηκαν, αλλά ότι διακόπηκαν και θα συνεχιστούν μόλις υπάρξει νέα χρημα-

τοδότηση. Η συνεχιζόμενη μέριμνά μας για το μνημείο, αποδεικνύεται άλλωστε και από την πρόταση (έγγραφο ΚΑ' ΕΠΚΑ προς το ΥΠΠΟ με αρ. πρωτ. 1018/11-2-04) για τη θεσμοθέτηση Ζωνών Προστασίας.

Αν, όπως αναφέρεται στην επιστολή, το κτήμα στο οποίο βρίσκεται το μνημείο έχει περιέλθει στην ιδιοκτησία της τοπικής αυτοδιοίκησης, θα πρέπει το συντομότερο να γίνει παραχωρήτριο προς το ΥΠΠΟ, ώστε, εκτός των άλλων, να προχωρήσει η Αρχαιολογική Υπηρεσία στην κατασκευή περίφραξης για την καλύτερη προστασία του τάφου.

Η Διευθύντρια της ΚΑ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
Μαρία Μαρθάρη
Αρχαιολόγος

Ο πύργος του Χειμάρρου κινδυνεύει από το μισοτελειωμένο έργο μιας αναστήλωσης που ξεκίνησε αλλά δεν τέλειωσε

Ο πανάρχαιος μαρμαρόχτιστος Πύργος του Χειμάρρου, σύμβολο της Νάξου μαζί με την Πορτάρα, ξεχασμένος στην ερημιά των βουνών του Καλαντού στην περιοχή Φιλοτίου, παραμένει χρόνια τώρα ζωσμένος με τις σιδερένιες σκαλωσιές του μισοτελειωμένου έργου της αναστήλωσής του.

Είναι πρωτοφανές να έχει σταματήσει το έργο αναστήλωσης ενός τέτοιου μοναδικού μνημείου, να κινδυνεύει από την κατάσταση στην οποία το εγκατέλειψαν οι αρμόδιοι και κανένας να μην ενδιαφέρεται.

Αλήθεια τι συμβαίνει και ποιος θα μας πληροφορήσει γι αυτό;

Κύριε Περιφερειάρχα, κύριε Νομάρχα, κύριε Έπαρχε, κύριοι Δήμαρχοι της Νάξου, κυρία Μαρθάρη της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, παρακαλούμε μπορείτε να μας απαντήσετε στα παρακάτω ερωτήματα;

1. Εκτελέστηκε το έργο που είχε εγκριθεί και χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια του Β' ΚΠΣ της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου;

2. Αν δεν εκτελέστηκε, ποιος φταίει γι' αυτό;

3. Το έργο έπρεπε να ενταχθεί και στο Γ' ΚΠΣ της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου, ως συνεχιζόμενο, γιατί δεν εντάχθηκε; Δόθηκε προτεραιότητα σε άλλα έργα, όπως εκείνο στον Κούρο των Μελάνων και το υδραγωγείο του Λύδαμη, και γιατί;

4. Ο πύργος του Χειμάρρου κινδυνεύει πλέον από τις ίδιες τις σκαλωσιές με τις οποίες είναι ζωσμένος. Τι θα κάνουν γι' αυτό οι αρμόδιες υπηρεσίες; Δεν μπορεί να μείνει το μνημείο σ' αυτή την κατάσταση.

5. Το καλοκαίρι που έρχεται θα επισκεφθούν τον Πύργο του Χειμάρρου χιλιάδες τουρίστες. Θεωρείτε ότι είναι... ω-

ραία εικόνα να βλέπουν αυτό το θέαμα, που θυμίζει μισοτελειωμένη πολυκατοικία;

Περιμένουμε απάντηση από την Περιφέρεια Ν. Αιγαίου, από την Εφορία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Κυκλάδων, από τον Έπαρχο Νάξου,

από τους Δημάρχους Νάξου.

Αλήθεια οι φορείς του Φιλοτίου, που διακρίνονται για τη μαχητικότητά τους, τι λένε; Ο Σύλλογος Φιλοτιτών τουλάχιστον, με τον οποίο μας συνδέουν αγωνιστικοί δεσμοί.

Ν.Ε.Φ.-Π.Ε.Α.

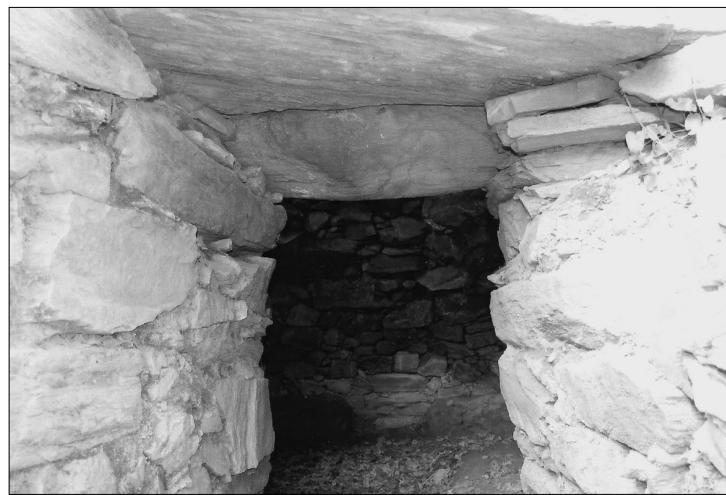
Έκθεση ζωγραφικής

Με μεγάλη επιτυχία η Διοίκηση των ΗΛΠΑΠ εγκαινίασε την έκθεση ζωγραφικής του υπαλλήλου των ΗΛΠΑΠ **Δημήτρη Κωνσταντινίδη** στο σταθμό των ΗΣΑΠ στον Πειραιά την Παρασκευή 13 Μαΐου 2005. Τα εγκαίνια πραγματοποίησε ο Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών Τάσος Νεράντζης.

Η έκθεση διήρκεσε μέχρι 31 Μαΐου και όσοι την επισκέφτηκαν έφυγαν με τι καλύτερες εντυπώσεις.

Ο χωριανός μας Δημήτρης Κωνσταντινίδης (της Κατίνας και του Τζίμη) με το αξιόλογο έργο του μας κάνει υπερήφανους.

Να αξιοποιήσουμε και να αναδείξουμε άμεσα το τοπωνύμιο Αξός

Ο περίφημος θολωτός Μυκηναϊκός τάφος στον Αξό.

Ένα από τα σημαντικότερα νέα ιστορικά στοιχεία που αναδεικνύονται μέσα από το βιβλίο του Γ' τόμου για την Κωμιακή είναι το τοπωνύμιο ΑΞΟΣ δίπλα στη βρύση της Χωστής και εκεί που βρίσκεται ο Θολωτός Μυκηναϊκός τάφος.

Όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι αυτό το μοναδικό στη Νάξο τοπωνύμιο έχει σχέση με το όνομα της Νάξου.

Με απλά λόγια δηλ. είναι πολύ πιθανό η Νάξος να πήρε το όνομά της απ' αυτό το τοπωνύμιο.

Και βέβαια η ύπαρξη του πανάρχαιου τάφου του 14ου αιώνα π.Χ., ενός τάφου 3.400 και πλέον

ετών, που είναι τάφος άρχοντα και μάλιστα στο μέρος αυτό που λέγεται ΑΞΟΣ, υποδηλώνει ότι ο άνθρωπος που τάφηκε σ' αυτόν ονομαζόταν ΝΑΞΟΣ-ΑΞΟΣ.

Αυτό είναι συγκλονιστικό στοιχείο που επιβάλλεται με κάθε τρόπο να το προβάλλουμε και να το αναδείξουμε και να προκαλέσουμε το ενδιαφέρον όχι μόνο των ερευνητών, αλλά και των τουριστών.

Και αυτό πρέπει να γίνει άμεσα και να μη χρειαστεί να περάσουν καμιά δεκαριά χρόνια όπως έγινε με τις ταμπέλες του θολωτού τάφου που επί τέλους μπήκαν.

Ν.Ι.Α.

Από μήνα σε μήνα...

Ο Απρίλης που πέρασε υπήρξε σπουδαίος μήνας μόνο για ένα λόγο: Για την παρουσίαση του βιβλίου «ΚΩΜΙΑΚΗ», τόμος Γ'. Και για έναν άλλο: Η τελευταία βδομάδα του ήταν η Μεγαλοβδομάδα, που, είτε νοερά είτε φυσικά, μας έφερε στο χωριό.

Φέτος η Κυριακή του Πάσχα συνέπεσε με την Πρωτομαγιά! Οπότε γιορτάσαμε διπλή γιορτή, την Ανάσταση του Κυρίου και τον, αγωνιστικής φύσης, εορτασμό των λουλουδιών. Η φύση οργιάζει, ο άνθρωπος υποκλίνεται στο μεγαλείο της και το αίσθημα της άνοιξης καταλαμβάνει κυρίαρχη θέση στην καρδιά των ανθρώπων. Η μέρα της Πρωτομαγιάς έφερε θύμησης και αναμνήσεις από τους αγώνες των εργαζομένων για καλύτερες συνθήκες εργασίας και διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους σαν άνθρωποι και όχι σαν μηχανές. Ήταν μια μέρα για να θυμηθούν οι παλιοί και να μάθουν οι καινούριοι...

Ο Απρίλης φέτος είχε πολλές συγκινήσεις. Εκτός απ' τις θρησκευτικές, υπήρχαν και οι πανανθρώπινες. Ο θάνατος του Πάπα της Ρώμης προκάλεσε θλίψη και στενοχώρια σ' όλους τους πιστούς της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας.

Ένας δεύτερος θάνατος συγκλόνισε την κοινή γνώμη, της Ελλάδας αυτή τη φορά. Ο σερ του ελληνικού λαϊκού τραγουδιού, ο Γρηγόρης Μπιθικώτσης, άφησε την τελευταία του πνοή. Ένα μεγάλο κενό δημιουργήθηκε στην ελληνική μουσική. Οι παρτιτούρες έχασαν τον μέντορά τους και οι νότες τον εκφραστή τους...

Κι ενώ στα γήπεδα η Ελλάδα αναστενάζει, προκύπτει ένα ζήτημα καθοριστικής σημασίας για τη χώρα μας: Μακεδονία-Σκόπια. Ο ποιητής λέει: «Μακεδονία ξακουστή του Αλεξάνδρου η χώρα...». Και έχω την εντύπωση ότι μ' αυτά που συμβαίνουν αυτές τις μέρες, με τις αποφάσεις που έχουν παρθεί και με τις διχογνωμίες, θα αναστηθεί ο Μέγας Στρατηλάτης, θα πάρει και τον Βουκεράλα του και θα μας κατατροπώσει, όπως έκανε τότε... Είναι ασέβεια και ανηθικότητα να ασχολούμαστε και να αμφισβητούμε τις περιοχές που έζησε ο Μέγας. Βεβυλώνουμε την υστεροφημία του και μόνοι μας καταστρέφουμε την ιστορία μας, που με πολύ κόπο γράφτηκε μέσα στο πέρασμα του χρόνου.

Έτσι λοιπόν ε(γ)ίνησαν τα πράγματα...

Μαρία Εμμ. Βηζιλαίου

Με την αυγή και η θάλασσα μενεξεδένια λάμπει και με το φως τα πάντα ξανανοιώνουν...

